

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI
FAKULTA EKONOMICKÁ

Bakalářská práce

Zdanění příjmu FO a PO v České republice a ve Slovenské republice

**The Taxation of Individual and Corporate Incomes in the Czech republic
and in the Slovak republic**

Veronika Zrostlíková

Plzeň 2014

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI
Fakulta ekonomická
Akademický rok: 2013/2014

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE
(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Veronika ZROSTLÍKOVÁ**
Osobní číslo: **K13B0039K**
Studijní program: **B6208 Ekonomika a management**
Studijní obor: **Podniková ekonomika a management**
Název tématu: **Zdanění příjmů FO a PO v České republice a ve Slovenské republice**
Zadávající katedra: **Katedra financí a účetnictví**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

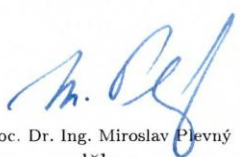
1. Vymezte klíčové pojmy z oblasti zdanění.
  2. Charakterizujte daňový systém ČR.
  3. Charakterizujte daňový systém SR.
  4. Proveďte komparaci zdanění příjmů FO a PO v ČR a SR.
  5. Formulujte závěry.
-

Rozsah grafických prací: **neuveden**
Rozsah pracovní zprávy: **40 - 60 stran**
Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**
Seznam odborné literatury:

- **KUBÁTOVÁ, Květa.** *Moderní průvodce daňovým systémem.* Praha: Grada, 1994. ISBN 80-716-9020-1
- **MARKOVÁ, Hana.** *Daňové zákony: úplná znění platná k 1.1.2013.* Praha: Grada, 2013. ISBN 978-80-247-3206-0
- **VANČUROVÁ, Alena; LÁCHOVÁ, Lenka.** *Daňový systém ČR 2012. 11. aktualiz. vyd.* Praha: 1. VOX, 2012. ISBN 978-80-87480-05-2
- **ŠIROKÝ, Jan.** *Daňové teorie: s praktickou aplikací. Vyd. 1.* Praha: C. H. Beck, 2003. ISBN 80-717-9413-9
- *Daňové zákony 2013: Všetky daňové zákony v plnom znení platné v roku 2013.* Bratislava: Perex, 2013. ISBN 966-13-35401-11-8

Vedoucí bakalářské práce: **Ing. Zdeněk Hruška**
Katedra financí a účetnictví

Datum zadání bakalářské práce: **25. října 2013**
Termín odevzdání bakalářské práce: **25. dubna 2014**

Doc. Dr. Ing. Miroslav Plevný
děkan

Prof. Ing. Lilia Dvořáková, CSc.
vedoucí katedry

V Plzni dne 25. října 2013

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma

„Zdanění FO a PO v České republice a ve Slovenské republice“

vypracovala samostatně pod odborným dohledem svého vedoucího práce a za použití pramenů uvedených v seznamu použitých zdrojů.

V Plzni dne

.....

Obsah

1. Úvod.....	6
2. Historický vývoj daní na území České a Slovenské republiky.....	8
3. Vymezení základních pojmů	11
3.1. Daň	11
3.1.1. Daňový subjekt.....	11
3.1.2. Daňový objekt	12
3.1.3. Sazba daně	12
3.1.4. Platba daně.....	13
4. Daňová problematika v České republice	14
4.1. Daňový systém	14
4.2. Veřejný rozpočet	16
4.3. Daňový mix	16
4.4. Důchodové daně v České republice	17
4.4.1. Sociální a zdravotní pojištění	17
4.4.2. Daň z příjmů fyzických osob.....	18
4.4.3. Daň z příjmů právnických osob.....	25
5. Daňová problematika ve Slovenské republice.....	29
5.1. Daňový systém	29
5.2. Veřejný rozpočet	30
5.3. Daňový mix	31
5.4. Důchodové daně Slovenské republiky	31
5.4.1. Sociální a zdravotní pojištění	32
5.4.2. Daň z příjmů fyzických osob.....	32
5.4.3. Daň z příjmů právnických osob.....	37
6. Komparace daní z příjmů v České republice a ve Slovenské republice	41

6.1. Daň z příjmů fyzických osob	42
6.2. Daň z příjmů právnických osob	44
6.3. Případové studie	46
6.3.1. Příjmy ze závislé činnosti	46
6.3.2. Příjmy ze samostatné činnosti a nájmu	50
6.3.3. Zdanění příjmů ze závislé a samostatné činnosti	54
6.3.4. Zdanění příjmů právnických osob	56
7. Závěr	58
Seznam tabulek	60
Seznam obrázků	61
Seznam použitých zkratk	62
Seznam použitých zdrojů	63

1. Úvod

Bakalářská práce bude pojednávat o daňové problematice, konkrétně o daních důchodových. Jejím cílem je charakterizovat a porovnat důchodové daně v České a Slovenské republice. Tyto dva státy tvořily jeden celek, měly společné aktivity, a také mají do budoucna společné zájmy, jako je například Evropská unie. Práce vychází ze zákonů platných k 1. 1. 2014 v obou státech.

Bakalářská práce je rozdělena na dvě části, praktickou a teoretickou. Teoretická část dokumentuje základní přehled o historii daní a právních úprav obou států. Praktická část je soustředěna na komparaci daní z příjmů fyzických a právnických osob.

Práce je rozvržena do pěti kapitol. V první kapitole je charakterizován historický vývoj daní od první poloviny dvacátého století, kdy vznikla Československá republika. Druhá kapitola vymezuje základní daňovou terminologii a daňové náležitosti, jakými jsou například daňový subjekt, objekt, sazba daně a také jakým způsobem může probíhat placení daně. Práce je nejvíce zaměřena na pojem daň, protože tento pojem je pro ni stěžejním. Třetí kapitola pojednává o daňovém systému a obecné charakteristice České republiky. Dále je v kapitole provedena deskripce detailnější charakteristiky daně z příjmů fyzických a právnických osob. Čtvrtá kapitola vymezuje předešlé termíny z pohledu Slovenské republiky. Pro zvýšení přehlednosti je použito grafického a tabulkového znázornění. Pátá kapitola je zaměřena na komparaci obou daňových systémů, kde je kladen důraz na prokázání rozdílů mezi právními úpravami obou států. V této části práce jsou teoretické poznatky aplikovány na několika případových studiích. Příklady mají vždy jedno zadání, ve kterém jsou veškeré částky uvedeny jak v české, tak ve slovenské měně. Situace je analyzována nejprve z pohledu českého, posléze z pohledu slovenského poplatníka. U slovenského poplatníka je vždy uveden přepočet jeho daňové povinnosti na českou měnu pro lepší transparentnost celého příkladu. Zadání jsou volena tak, aby byly co nejpatrnější rozdíly ve zdanění obou států. Je použito celkem čtyř případových studií. První z nich zobrazuje zdanění příjmů ze závislé činnosti, druhý ze samostatné činnosti, třetí pak zobrazuje kombinaci situací, kdy je poplatník nejprve podnikatelem, a poté je zaměstnán. Poslední z příkladů demonstuje zdanění příjmů právnických osob.

Daně jsou často diskutovaným tématem také v rámci Evropské unie, na jejíž úrovni probíhá harmonizace nepřímých daní. V rámci přímých daní se jednotlivé členské státy úplné harmonizaci brání, protože možnost ovlivňovat důchodové daně jim zajišťuje určitou část jejich suverenity.

Metodika

Pro účely této bakalářské práce byla provedena rešerše české, slovenské i zahraniční literatury a také dostupných internetových zdrojů. V práci je vycházeno z platných daňových zákonů, a to konkrétně ze Zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů v České republice, a ze Zákona č. 595/2003 o dani z příjmov ve Slovenské republice. Při zpracování této práce byla zohledněna metodika pro vypracování bakalářské a diplomové práce, kterou vypracoval doc. PaedDr. Ludvík Eger, CSc. a aktualizoval ji v roce 2014. Získané teoretické poznatky jsou demonstrovány na případových studiích několika různorodých daňových subjektů. V závěru je provedena komparace obou daňových systémů.

2. Historický vývoj daní na území České a Slovenské republiky

Protože je vývoj daní důležitý pro každý stát, zavedl Adam Smith soustavu daňových principů (zásada rovnosti, přesnosti, pohodlnosti platby a zásada nízkých nákladů při výběru daně), které doporučovaly v rámci bohatství národu co nejnižší daně. [11]

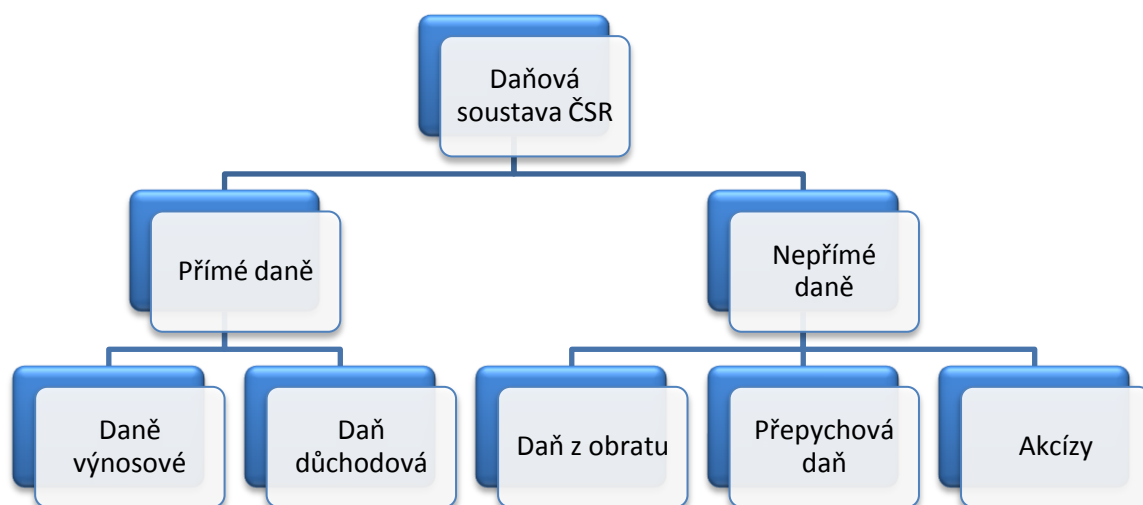
Dne 1. 1. 1918 vznikla Československá republika (dále jen ČSR). Přejít do stavu samostatné republiky nebyl úplně snadnou věcí, především obtížné bylo sjednocení v oblasti daní. Jedním z důvodů bylo, že na Slovensku a v Podkarpatské Rusi existoval odlišný daňový systém, tzv. právní dualismus. [13] Díky tomu nastala situace, kdy se vytvořila odlišná veřejná správa, daňový systém, sociální a kulturní úroveň a také odlišné kapitálové vybavení v západní a ve východní části ČSR. [26]

Již po prvních pár letech existence ČSR vznikla potřeba zásadní daňové reformy, která by celý tento systém ucelila a také modernizovala. Důležitost této reformy byla mimo jiné i z důvodu, že do této doby byly daně v českých zemích tvořeny pěti sty zákony, patenty, dekrety a císařskými nařízeními. [13]

Do roku 1927 trvala v ČSR **konsolidace přímého zdanění**. Byla způsobena jak nejednotnou úpravou daní, tak nedostatkem odborného personálu. Do této doby byla veškerá místa na úřadech v zastoupení německých a maďarských úředníků. Bylo nutné tyto pozice zastoupit českými lidmi, a tudíž zajistit také jejich kvalifikovanost. [4]

ČSR si již od začátku své existence zhruba osvojila daňový systém Rakouska - Uherska. Daňová soustava ČSR tedy byla tvořena dávkami, které byly přímo vyměřované, a dávkami, které byly nepřímo vyměřované. Systém, který byl nově zaveden, však postihly nečekané rozpočtové problémy, které si vynutily řadu dalších daňových opatření a změn již zavedených systémů. V roce 1927 tak proběhla reforma, po níž vypadal daňový systém následujícím způsobem, který je zobrazen na obrázku 1. Jednou ze změn, které tato reforma zavedla, bylo sjednocení kalendářního roku s rokem berním. [13]

Obrázek 1: DAŇOVÁ SOUSTAVA ČSR V ROCE 1928

Zdroj: vlastní zpracování dle [13]

Daně výnosové zahrnovaly všeobecnou daň výdělkovou, zvláštní daň výdělkovou, pozemkovou daň, domovní daň, daň rentovou, daň z tantiém, daň z vyššího služného a daň z obohacení. Mezi akcízy se řadily spotřební daně nápojové, spotřební daně na jiné potraviny (např. daň z cukru nebo daň z masa) a spotřební daně na jiné spotřební předměty (např. daň ze zapalovadel nebo daň z vodní síly). [13]

Jednou ze stěžejních daní se stala daň důchodová. Celkově však nastal úbytek ve výnosu daní přímých, který byl způsoben hospodářskou krizí. Daně nepřímé procházely v ČSR jen drobnými úpravami, převzatými z Rakouska - Uherska, např. zavedení výše zmíněné daně nápojové. Z této daně později vznikla daň z piva. [4]

Další důležitou daňovou reformou byla reforma z roku 1954. Reforma reagovala na hospodářskou a politickou situaci státu. Tento rok byl velmi důležitý, protože se systém rozdělil **do dvou nových sfér**, na daně placené podnikovou sférou a daně a poplatky placené obyvatelstvem. Reforma mimo jiného zavedla placení důchodové daně družstev a jiných organizací. Také pro podniky socialistického sektoru zde nastaly změny, musely platit daň z výkonů. Nová pravidla měla symbolizovat zvrát v národním hospodářství směrem k jeho intenzivnímu rozvoji a měla přinést změny v ekonomických podmínkách. [13]

V listopadu 1989 vláda rozhodla, že se další reforma konat nebude, ale k 1. 1. 1993 se vytvoří pro nový stát i nová daňová soustava.

Tabulka 1: VÝVOJ DANÍ NA ÚZEMÍ ČESKÉ A SLOVENSKÉ REPUBLIKY

Před reformou	Po reformě	
	V ČR	V SR
Daň ze mzdy	Daň z příjmů fyzické osoby	Daň z příjmů fyzickej osoby
Daň z příjmů z literární a umělecké činnosti		
Daň z příjmů z obyvatelstva		
Odvody (ze zisku, z objemu mezd)	Daň z příjmů právnické osoby	Daň z příjmů právnickej osoby
Důchodová daň		
Zemědělská daň		
Domovní daň	Daň z nemovitostí	Daň z nehnuteľnosti
Zemědělská daň z pozemku		
Notářský poplatek za dědictví	Daň dědická ¹	X
Notářský poplatek z darování	Daň darovací ¹	X
Notářský poplatek z převodu nemovitostí	Daň z převodu nemovitostí	X
X	Daň silniční	Daň z motorových vozidiel
Daň z obratu	Daň z přidané hodnoty	Daň z pridanej hodnoty
	Spotřební daně	Spotrebné dane

Zdroj: vlastní zpracování dle [13]

Zavedení výše zmíněné reformy v roce 1993 předvíдало, že Česká republika (dále jen ČR) i Slovenská republika (dále jen SR) později vstoupí do Evropské unie. Napovídalo tomu především zavedení daně z přidané hodnoty a spotřební daně. Velkým přiblížením k daňovému prostředí v evropských zemích bylo také oddělení sociálního pojistného od daní z příjmů. [24]

¹ Daň dědická a daň darovací jsou s platností od 1. 1. 2014 zrušeny.

3. Vymezení základních pojmů

V oblasti daní je důležité vymezit tři základní pojmy, které tvoří příjmy veřejných rozpočtů: poplatky, daně a půjčky. Rozdíl mezi nimi spočívá především v jejich návratnosti, povinnosti a pravidelnosti.

3.1. Daň

Daň je povinná, nenávratná platba, která může být pravidelná. O její pravidelnosti lze hovořit například v souvislosti s důchodovými daněmi. Pokud se však jedná o daň z převodu nemovitosti, dědickou anebo darovací, je tato platba nepravidelná. [3]

Daně by měly fungovat na principu spravedlnosti, měl by je tedy platit každý, kdo chce využívat veřejných statků a služeb. [15]

Každá z daní je definována pomocí několika prvků. Jsou jimi daňový subjekt, předmět zdanění, základ daně a sazba daně. [4]

3.1.1. Daňový subjekt

Daňový subjekt je osoba, která je povinna odvádět daň dle zákona. Ať se jedná o jakoukoli daň, musí být vždy určen alespoň jeden daňový subjekt. Alespoň jeden proto, že pod výše zmíněným pojmem si lze představit buď daňového plátce, nebo poplatníka daně.

„Poplatník je daňový subjekt, jehož předmět (zejména příjem nebo majetek) je dani podroben.“ [14]

Není však vždy lehce proveditelné, aby poplatník daň hradil sám. Jako příklad lze uvést DPH, kdy konečný spotřebitel hradí daň v ceně kupovaného zboží nebo služby. Zjišťování daňových poplatníků v tomto případě by stát vyšlo na nemalou částku, nehledě na náročnost tohoto vyhledávání. Na řadu tedy přichází plátce daně.

„Plátce daně je daňový subjekt, který je pod svou majetkovou odpovědností povinen odvést do veřejného rozpočtu daň vybranou od jiných subjektů nebo sraženou jiným poplatníkům.“ [14]

3.1.2. Daňový objekt

Daňový objekt je všeobecná veličina, která říká, z čeho se daň vyměřuje. Konkrétně si pod tímto pojmem lze představit příjem, spotřebu nebo majetek. Jestliže se daňový objekt konkretizuje, stane se z něj **základ daně**. [4]

3.1.3. Sazba daně

Sazba daně vyjadřuje určité procento, pomocí kterého se vypočítá daň. Toto procento je stanoveno vládami jednotlivých států. [22] Sazba daně určuje jak, a v jaké výši se daň vyměřuje. Existuje několik druhů sazby daně např.:

1. pevná
2. proporcionální
3. progresivní
4. jednotná:
5. diferencovaná

1. Pevná sazba se vztahuje na měrnou jednotku upraveného základu daně. V praxi je základ daně různý. V případě této sazby je daňový základ stanoven ve fyzických jednotkách, jako jsou např. hl, ks nebo m², samotná sazba je pak stanovena v Kč. Za jednu z výhod této sazby daně lze považovat, že daňový subjekt dopředu ví, jakou částku odvede. Oproti tomu nevýhodou může být, že sazba nebere v úvahu výši důchodu či majetku daňového subjektu. [14]

2. Proporcionální sazba je taková sazba daně, kde se daň vyvíjí stejně rychle jako daňový základ. Sazba je obvykle stanovena procentem ze základu daně. Výhodou je, že tato sazba bere v úvahu výši důchodu či majetku. Z hlediska spotřeby veřejných statků není úplně spravedlivá. [4]

3. U progresivní sazby roste daň rychleji než daňový základ. Základ daně je zde rozdělen do několika pásem. Každému pásmu náleží určitá sazba daně stanovená v procentech. Tato sazba zajišťuje vyšší příjmy do veřejného rozpočtu. [14]

4. Jednotná sazba je stejná pro všechny případy a druhy předmětu daně. Lze ocenit její přehlednost a dobrou kontrolovatelnost. Pro některé daňové subjekty však může být nespravedlivá. V ČR je využívána např. u daně z převodu nemovitosti. [14]

5. Diferencovaná sazba je rozdílná pro každou skupinu daňového základu nebo poplatníka. V ČR je tato sazba využívána např. u daně z přidané hodnoty, kde je diferencována podle druhu základu daně. [14]

3.1.4. Platba daně

Platba daní může probíhat několika způsoby, a to na základě **daňového přiznání** (jestliže je daňovým subjektem pouze poplatník) nebo prostřednictvím **záloh na dani** (v případě, že ještě není stanovena konkrétní částka daňové povinnosti). Splátky daně, jako další způsob platby, zajišťují rozložení již stanovené daňové povinnosti. Posledním typem je **srážka u zdroje**. Takto jsou vybírány zejména daně z příjmu jednotlivců. [4]

4. Daňová problematika v České republice

V ČR funguje správní systém na principu moci výkonodárné a moci zákonodárné. Zákonodárná moc je tvořena Poslaneckou sněmovnou a Senátem. Hlavou státu je prezident. V současnosti je prezidentem Miloš Zeman, který byl do této funkce zvolen v roce 2013. Území státu je rozděleno na 14 krajů. Významnou událostí pro ČR byl její vstup do Evropské unie (dále jen EU), který proběhl v roce 2004. [12]

4.1. Daňový systém

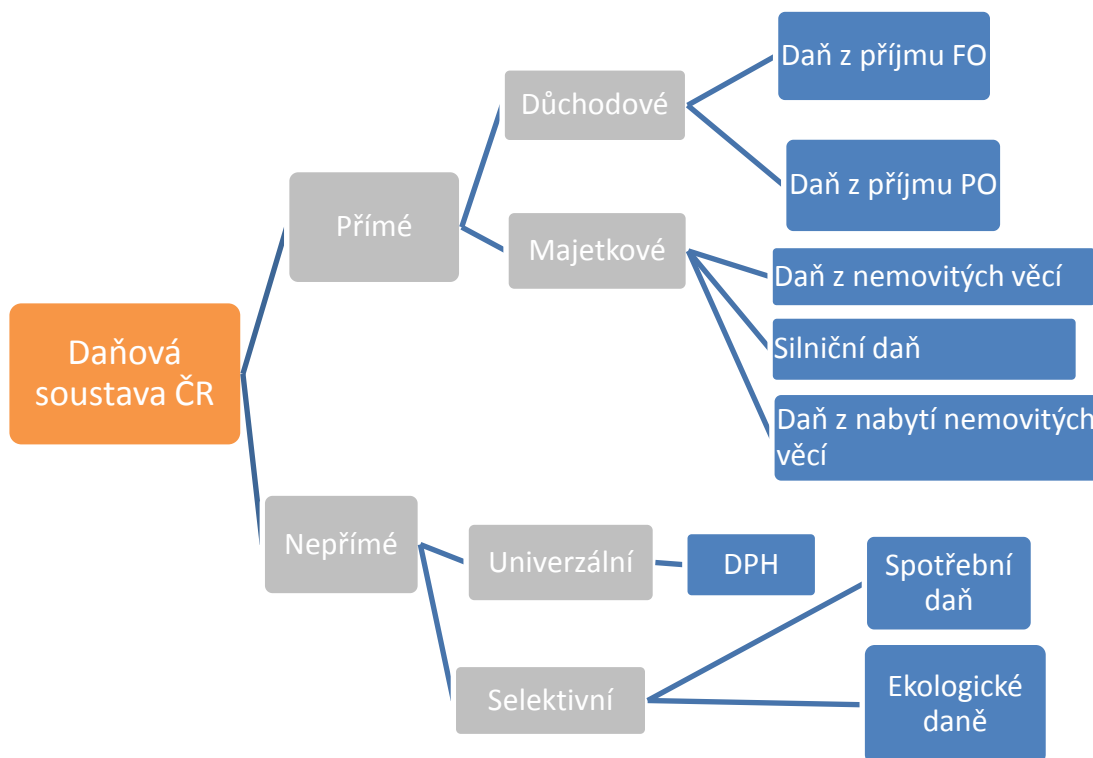
Daň lze charakterizovat jako platbu, která plyne do veřejných rozpočtů. Jedná se o nedobrovolnou, vynutitelnou, nenávratnou, neekvivalentní a zpravidla neúčelovou platbu, která se obvykle pravidelně opakuje. Z této definice je zřejmé, že placení daní je stanovené zákony. Tyto zákony vytvářejí český daňový systém. [16]

Výpočet daní v ČR je taxativní, z toho vyplývá, že na území státu není možné uplatnit daň, která není v daňové soustavě zakotvena. Daňová soustava je jednotná pro všechny fyzické a právnické osoby, pro všechny sektory a odvětví. Správu těchto daní vykonávají finančních úřady, avšak v některých případech ve spolupráci s úřady celními. [4]

Daně je možné roztřídit dle různých hledisek, avšak členění dle možnosti přesunu daňového břemene je v ČR nejpoužívanější. Daně se tímto způsobem dělí na přímé a nepřímé. [4]

Schéma celého daňového systému ČR lze vidět na následujícím obrázku 2.

Obrázek 2: DAŇOVÁ SOUSTAVA ČESKÉ REPUBLIKY

Zdroj: vlastní zpracování, 2014

Přímé daně jsou charakteristické především tím, že daňové břemeno nelze převést na jiný subjekt. Jedná se tedy o zdanění příjmu nebo majetku poplatníka. U přímých daní je plátcem a poplatníkem jedna osoba, tudíž i tato osoba sama odvádí daňovou povinnost správci daně. Avšak není tomu tak v situacích, kdy je příjem zdaněn přímo u zdroje příjmu (vztah zaměstnanec – zaměstnavatel). Přímé daně se dále dělí na důchodové a majetkové, což ilustruje obrázek 2.

Oproti tomu **daně nepřímé** jsou typické tím, že plátcem a poplatníkem jsou dvě rozdílné osoby. Plátcem daně vyčíslí, vybere a odvede příslušnému správci daně. Poplatník daně pouze zaplatí v ceně zboží a služeb. Tyto daně nerespektují ani nezohledňují majetkovou ani důchodovou situaci poplatníka, protože jsou stanoveny pro všechny osoby ve stejné výši. Znamená to, že daňové zatížení je přeneseno na konečného spotřebitele. Daně nepřímé se v ČR dále dělí na daň z přidané hodnoty, spotřební daň a ekologické daně.

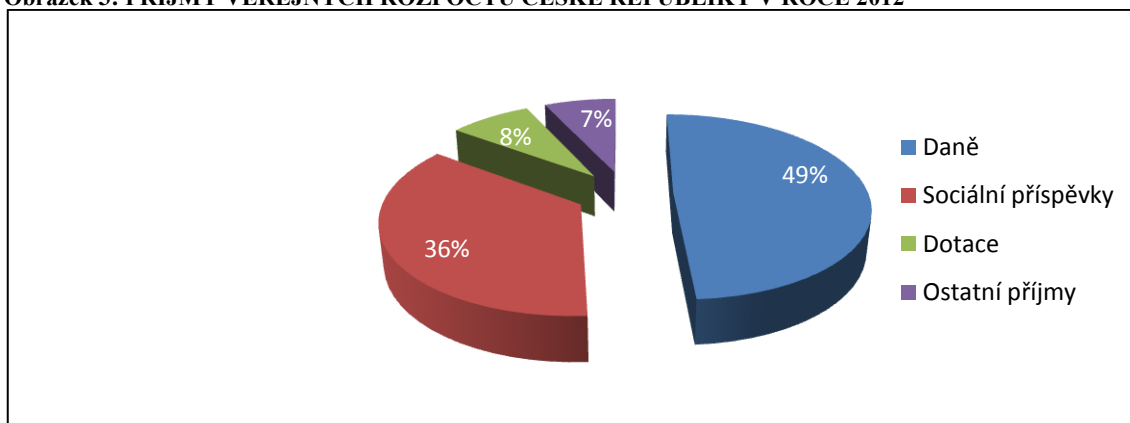

4.2. Veřejný rozpočet

Daně jsou důležitým příjmem soustavy veřejných rozpočtů. Pod touto soustavou si lze představit příjem do státního rozpočtu a také do rozpočtu jednotlivých stupňů územní samosprávy měst a obcí, které souvisejí s existencí státu a jeho samosprávy. Část nepřímých daní pak plyne do nadnárodního rozpočtu, tedy do rozpočtu Evropské unie. Daně jsou určitý nástroj, pomocí kterého stát zasahuje do ekonomiky a snaží se spravedlivě rozdělit důchody a bohatství. To je dáno redistribuční funkcí daní. [4]

V současnosti se nejen v ČR řeší problém daňového zatížení poplatníků, a proto je velmi důležité uvědomit si, kolik procent tvoří daně jako příjmy do veřejných rozpočtů, což ilustruje obrázek 3. [4]

Obrázek 3: PŘÍJMY VEŘEJNÝCH ROZPOČTŮ ČESKÉ REPUBLIKY V ROCE 2012

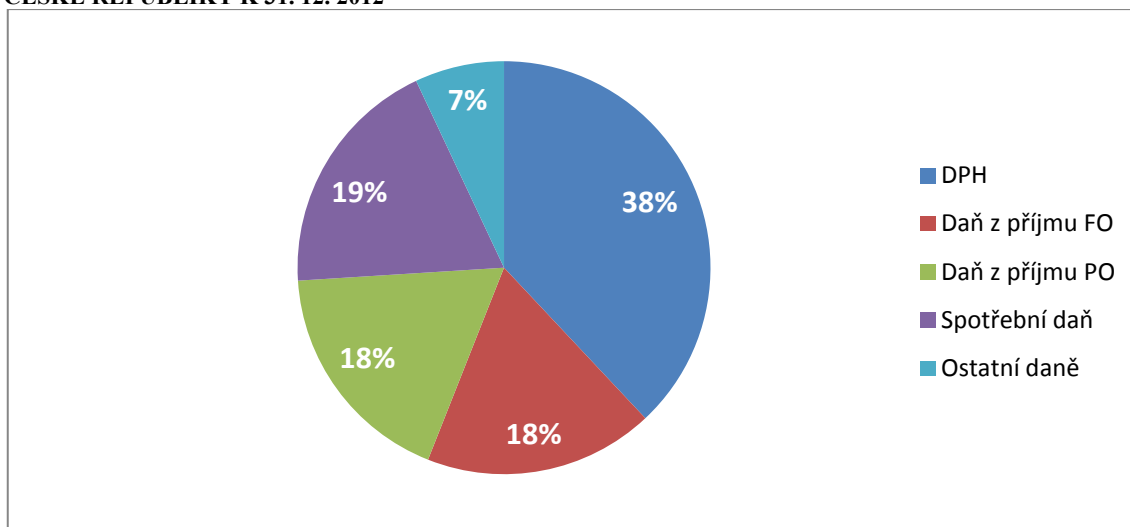

Zdroj: vlastní zpracování na základě vládní finanční statistiky ČR pro rok 2012

4.3. Daňový mix

V souvislosti s daňovou tematikou je nezbytné zmínit také **daňový mix**. Jedná se o jednotlivé daně, které jsou v dané zemi používány, a jejich podíl výkonu na celkových daňových příjmech.

Obrázek 4: PROCENTNÍ PODÍL JEDNOLIVÝCH DANÍ NA PŘÍJMU DO STÁTNIHO ROZPOČTU ČESKÉ REPUBLIKY K 31. 12. 2012

Zdroj: vlastní zpracování na základě vládní finanční statistiky ČR pro rok 2012

4.4. Důchodové daně v České republice

Důchodové daně patří mezi daně velmi diskutované. Je to dáno především tím, že ovlivňují výši čistého příjmu každého poplatníka. V klasifikaci OECD si důchodové daně drží první místo. V ČR jsou důchodové daně (daň z příjmů fyzických osob a daň z příjmů právnických osob) zakotveny v jednom zákoně, a to v Zákoně č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů.

S daní z příjmů fyzických osob, dále jen DZPFO, je v ČR velmi úzce spjata také placení zdravotního a sociálního pojištění. Příjmy poplatníka tedy nejsou zatíženy pouze daní z příjmů. Příjmy FO, které nejsou ovlivňovány zákonnými odvody na sociálním a zdravotním pojištěním, jsou příjmy např. z nájmu, kapitálové a ostatní příjmy. Oproti tomu příjmy ze samostatné a závislé činnosti placením pojistného ovlivněné jsou. Také proto je důležité si uvědomit, kolik procent se na těchto odvodech platí. [2]

4.4.1. Sociální a zdravotní pojištění

V ČR bylo placení zdravotního pojištění zavedeno v roce 1992. Mělo sloužit jako forma úhrady zdravotní péče. [10] Oproti tomu sociální pojištění slouží k pojištění osob, které dočasně nejsou schopny nebo nemůžou vykonávat pracovní činnost, např. těhotenství, nemoc, či ztráta zaměstnání. [9]

K těmto druhům pojištění jinak přistupuje **zaměstnanec, zaměstnavatel** a také osoba samostatně výdělečně činná, dále jen **OSVČ**. Sociální pojištění je dále rozděleno do třech podskupin, a to:

1. důchodové pojištění,
2. nemocenské pojištění,
3. příspěvek na státní politiku zaměstnanosti.

Z jednotlivých názvů je patrné, pro jaké účely jsou vybrané prostředky využívány. Následující tabulka znázorňuje výši jednotlivých druhů pojištění. Tabulka však předpokládá neúčast na důchodovém spoření.

Tabulka 2: ZDRAVOTNÍ A SOCIÁLNÍ POJIŠTĚNÍ V ČR V %

Druh pojistného	Zaměstnanec	Zaměstnavatel	OSVČ
Zdravotní pojištění	4,5	9	13,5
Důchodové pojištění	6,5	21,5	28
Nemocenské pojištění	X	2,3	X
Příspěvek na státní politiku zaměstnanosti	X	1,2	1,2

Zdroj: vlastní zpracování dle [14]

4.4.2. Daň z příjmů fyzických osob

DZPFO se řadí mezi **daně sdílené**. Její konstrukce je složitá, což je dáno také tím, že má zajistit přerozdělení vytvořeného důchodu. Dotýká se všech ekonomicky aktivních obyvatel, i proto se řadí mezi politické nástroje. Tato daň respektuje výši plateb na zdravotním a sociálním pojištění.

Poplatník

Poplatníkem této daně jsou dle § 2 DZPFO, fyzické osoby (dále jen FO), které mají na území ČR trvalé bydliště nebo se zde obvykle zdržují². V takovém případě se jedná o **daňové rezidenty**. Daňový **nerezident** je osoba, která nesplňuje výše zmíněné podmínky. Daň se pak daňovým nerezidentům vztahuje pouze na příjmy, které plynou ze zdrojů na území ČR.

² Obvykle se zdržovat= pobývat na určitém území alespoň 180 dní v roce

Předmět

Předmětem DPFO jsou příjmy uvedené v § 3 DZPFO, kromě příjmů, které jejím předmětem nejsou. Tyto příjmy jsou uvedeny v odstavci 4 § 3. Předmětem daně jsou tedy příjmy peněžní i nepeněžní a také příjmy získané směnou.

Dalším důležitým paragrafem, který se týká předmětu daně, je § 4 DZPFO, kde jsou uvedeny příjmy od daně **osvobozené**.

Příjmy FO lze rozdělit do několika následujících skupin:

1. příjmy ze závislé činnosti
2. příjmy ze samostatné činnosti
3. příjmy z kapitálového majetku
4. příjmy z nájmu
5. ostatní příjmy

1. Příjmy ze závislé činnosti

Dle §6 odst. 1 DZPFO se příjmy ze závislé činnosti rozumí příjmy ze současného nebo dřívějšího pracovněprávního vztahu, služebního nebo členského poměru a obdobného poměru, v nichž poplatník (zaměstnanec) při výkonu práce pro plátce (zaměstnavatele) příjmů je povinen dbát jeho příkazů. Jako další do této skupiny patří např. odměny členů statutárních orgánů a dalších orgánů právnických osob.

Tato skupina příjmů patří k těm nejpočetněji zastoupeným příjmům FO. Je to dáno především tím, že se v rámci těchto příjmů zdaňují mzdy a platy poplatníků. [14]

Dle §6 odst. 10 se mezi funkční požitky řadí např. odměny za výkon funkce v orgánech obcí, státu či v jiných orgánech a institucích.

Základ daně (dílní základ daně) je dle §6 odst. 13 stanoven jako příjem ze závislé činnosti a funkčních požitků **zvýšený** o částku odpovídající pojistnému na všeobecné zdravotní pojištění (9 %) a částku odpovídající pojistnému na státní politiku zaměstnanosti (25 %). Takto zjištěný základ daně nese název **superhrubá mzda**. Povinné pojistné se zaokrouhluje na celé koruny nahoru.

2. Příjmy ze samostatné výdělečné činnosti

Mezi příjmy z podnikání dle §7 odst. 1 ZDPFO patří např. příjmy ze zemědělské výroby, lesního a vodního hospodářství; příjmy ze živnosti nebo příjmy z podnikání podle zvláštních právních předpisů.

Příjmy z jiné samostatné výdělečné činnosti dle §7 odst. 2 ZDPFO jsou např. příjmy z pronájmu majetku zařazeného v obchodním nebo příjmy z užití či z poskytnutí práv z průmyslového vlastnictví.

Dílčí základ daně se vypočítá jako příjmy ze samostatné činnosti, které jsou **sníženy** o výdaje na jejich dosažení. Pokud poplatník neprokáže výdaje na dosažení příjmů, může si uplatnit výdaje paušální, což dokumentuje následující tabulka.

Tabulka 3: PAUŠÁLNÍ VÝDAJE

% výdajů	Druh příjmu
80	zemědělská výroba, lesní a vodní hospodářství, řemeslná živnost
60	ostatní živnosti
40	podnikání
30	nájem majetku zařazeného v obchodním majetku

Zdroj: vlastní zpracování dle §7 odst. 7 ZDPFO

3. Příjmy z kapitálového majetku

Mezi příjmy z kapitálového majetku dle §8 patří např.:

- podíly na zisku z majetkového podílu na akciové společnosti, společnosti s ručením omezeným, komanditní společnosti nebo podíly z členství v družstvu,
- podíly na zisku tichého společníka,
- úroky, výhry, či výnosy z vkladů na vkladních knížkách,
- dávky penzijního připojištění se státním příspěvkem,
- úroky a jiné výnosy z poskytnutých úvěrů a půjček.

Většina těchto příjmů, které plynou ze zdrojů na území ČR, tvoří samostatný základ daně. Je to dáno jejich častým výskytem, avšak nevelkými částkami. [14]

Dílčí základ daně je zde tvořen příjmy, které nejsou navýšeny ani sníženy o žádnou část

4. Příjmy z nájmu

Příjmy z nájmu jsou vymezeny v § 9, na jehož základě do této skupiny patří příjmy z pronájmu nemovitostí, bytů nebo movitých věcí. Nepatří sem však příjmy z příležitostného pronájmu.

Dílčí základ daně je tvořen příjmy z pronájmu **sníženými** o výdaje na jejich udržení a zajištění. V případě, že poplatník výdaje neprokáže prokazatelným způsobem, lze uplatnit výdaje **paušální částku 30 %** z výše zmíněných příjmů dle § 9 odst. 4. Tento způsob může poplatník uplatnit do částky 600 000 Kč.

5. Ostatní příjmy

Do této skupiny příjmů patří dle § 10 odst. 1 např. příjmy z příležitostných činností, pronájmů movitých věcí nebo také příjmy ze zemědělské výroby, avšak příjmy nesmí být provozovány osobou, která v zemědělství podniká.

Výše zmíněné příjmy **snížíme** o výdaje na dosažení příjmů podle daného druhu. Pokud se jedná o zemědělskou činnost, dle § 10 odst. 4, lze uplatnit výdaje paušálem dle § 7 ods.7, což ilustruje tabulka 3.

Základ daně

Základem daně je dle § 5 ZDPFO částka, o kterou příjmy získané ve zdaňovacím období přesahují výdaje prokazatelně vynaložené na jejich dosažení, zajištění a udržení, pokud podle § 6 až 10 není stanoveno jinak. Za zdaňovací období daně je považován **kalendářní rok**.

Pokud poplatníkovi v daném zdaňovacím období běží souběžně dva a více druhů příjmů uvedených v § 6-10, je základ daně stanoven jako součet dílčích základů daně zjištěných podle jednotlivých druhů příjmů.

Nezdanitelná část základu daně

U DPFO si může fyzická osoba dle § 15 odečíst od daňového základu určité položky.

Mezi nejvíce používané patří následující:

1. Úroky z úvěrů na bytové potřeby
2. Dary na veřejně prospěšné účely

3. Příspěvky na penzijním připojištění
4. Pojistné na soukromé životní a penzijní pojištění
5. Daňová ztráta

1. Úroky z úvěrů na bytové potřeby

Mezi tyto úroky patří úroky z úvěru ze stavebního nebo hypotečního úvěru poskytnutého bankou, ale také z úvěru poskytnutého stavební spořitelnou. Úroky však musí být zaplacený ve zdaňovacím období. Úvěr pak musí být využit na financování bytových potřeb. Částka, o kterou si lze snížit základ daně, je maximálně **300 000 Kč** ze všech úvěrů podle § 15 odst. 3. Pokud by úvěr nebyl poskytnut na celé zdaňovací období, je částka poměrně snižována.

2. Dary na veřejně prospěšné účely

Do této skupiny patří např. dary poskytnuté pro účely financování vzdělání, vědy, ekologie, zdravotnictví, ale také dary fyzickým osobám, které mají na území ČR bydliště a jsou poživateli invalidního důchodu. Výše poskytnutých darů musí za zdaňovací období přesáhnout 2 % ze základu daně nebo činit alespoň 1 000 Kč. Nejvíce si však FO může odečíst **15 % ze základu daně**. Pokud se jedná o bezpříspěvkové darování krve, je oceněno částkou 2 000 Kč. V případě darování orgánu poplatníka se jedná o částku 20 000 Kč.

3. Příspěvky na penzijním připojištění a pojištění

Mezi tyto příspěvky patří penzijní připojištění se státním příspěvkem, kde si lze odečíst částku, kterou spočítáme jako úhrn zaplacených příspěvků za zdaňovací období, snížený o částku 12 000 Kč. Dále sem patří penzijní pojištění a doplňkové penzijní spoření (zde platí podmínka jako u penzijního připojištění). Celkově si však FO může odečíst dle § 15 odst. 5 částku ve výši maximálně **12 000 Kč**.

4. Pojistné na soukromé životní pojištění

Odpočet na soukromém životním pojištění stanovuje zákon v maximální výši **12 000 Kč**. Forma odpočtu se může uplatnit v případě splnění podmínky, kdy výplata pojistky nastane nejdříve ve věku 60 let poplatníka, ne však dříve než za 60 měsíců od sjednání pojistné smlouvy dle § 15 odst. 6.

5. Daňová ztráta

Oproti výše zmíněným možnostem odpočtu je daňová ztráta specifická v tom, že se neodečítá od základu daně, ale od souhrnu dílčích základů daně. Dále se také liší v tom, že pokud poplatník nemá tak velký základ daně, aby ji mohl plně využít, **převádí se** ztráta do dalších zdaňovacích období. Odečíst ji tak lze nejvýše v 5 po sobě jdoucích obdobích, která následují období, za které byla ztráta vyměřena, dle § 34 odst. 1.

Slevy na dani

Poplatník DZPFO si může snížit daňovou povinnost o slevy na dani, které jsou uvedeny v § 35, což dokumentuje tabulka č. 4.

Tabulka 4: SLEVY NA DANI

Druh	Kč/rok	Kč/měsíc
Poplatník	24 840	2 070
Manželka	24 840	X
Daňové zvýhodnění na dítě	13 404	1 117
Student	4 020	335
Invalidní důchod I. nebo II. stupně	2 520	210
Invalidní důchod III. stupně	5 040	420
Držitel průkazu ZTP/P	16 140	1 345

Zdroj: vlastní zpracování dle § 35 ZDPFO

Slevy na dani, uvedené v předchozí tabulce, si poplatník může uplatnit ve výši jedné dvanáctiny (tzn. za měsíc). Nemusí tedy splňovat podmínky pro uplatnění slevy po celé zdaňovací období. Výjimku tvoří **sleva na poplatníka**, pro jejíž uplatnění není nutné splnit žádnou podmínku, dle § 35ba, odst. 3.

Sleva na manželku je podmíněna tím, že manželčin příjem za zdaňovací období nesmí přesáhnout 68 000 Kč. V případě, že by byla manželka držitelem průkazu ZTP/P, může si poplatník uplatnit slevu v dvojnásobné výši. Sleva na manželku je uplatňována pouze měsíčně, protože nelze předvídat budoucí manželčin příjem.

Daňové zvýhodnění na vyživované dítě je poskytováno na nezletilé dítě nebo na zletilé dítě, které se soustavně připravuje na budoucí povolání (studuje), nebo nemůže studovat, případně vykonávat výdělečnou činnost z důvodu úrazu či nemoci, dle § 35c odst. 6. Nejdříve si může poplatník uplatnit tuto slevu v měsíci, kdy se dítě narodilo. Pokud je dítě držitelem průkazu ZTP/P, může si poplatník opět nárokovat slevu ve dvojnásobné výši. Pokud je vypočtená daň snížena do nuly, avšak poplatník stále ještě neuplatnil celý nárok výše zmíněné slevy, nárokuje si tzv. **daňový bonus**. Tento bonus lze nárokovat v případě, že činí alespoň 100 Kč ročně, avšak nesmí překročit částku 60 300 Kč, dle § 35c odst. 3. Měsíční daňový bonus ale musí být ve výši alespoň 50 Kč, maximálně do výše 5 025 Kč, dle § 35d odst. 4. Daňový bonus může uplatnit poplatník, který měl ve zdaňovacím období příjem dle § 6, 7, 8 nebo 9 ve výši šestinásobku minimální mzdy, dle § 35c, odst. 4.

Sleva na studenta je poplatníkovi uznána v případě, že se jedná o studenta, který se připravuje na budoucí povolání do věku 26 let nebo je studentem doktorandského studia v prezenční formě.

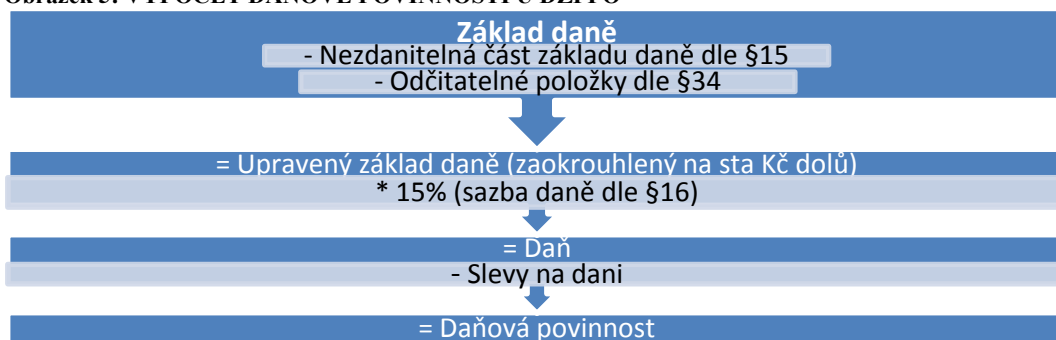
Zaměstnavatel a jeho povinnosti

Zaměstnavatel jako plátcе daně je povinen vést za své zaměstnance (poplatníky s příjmy dle § 6) mzdový list, rekapitulaci o sražených zálohách a o sražené dani. Tyto informace je povinen zaměstnavatel evidovat za každý kalendářní měsíc. Mzdový list musí obsahovat např. jméno a příjmení poplatníka, bydliště, den nástupu do zaměstnání či sražené pojistné.

Daň a stanovení daňové povinnosti

Daňovou povinnost, tedy částku, kterou poplatník musí odvést státu, získáme výpočtem, který je znázorněn na následujícím obrázku. Sazba daně 15 % u DZPFO je jednotná a lineární.

Obrázek 5: VÝPOČET DAŇOVÉ POVINNOSTI U DZPFO

Zdroj: vlastní zpracování dle [7]

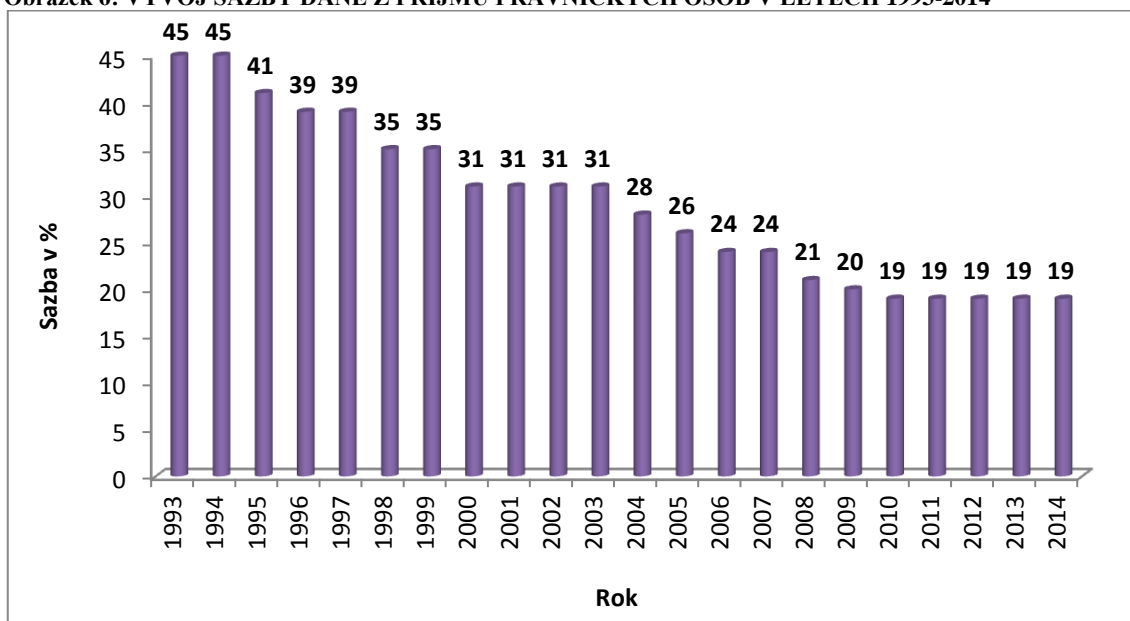
Daňové přiznání

Dle § 38g je daňové přiznání povinen podat každý člověk, jehož roční příjmy, které jsou předmětem DZPFO, přesáhly částku 15 000 Kč. Tuto povinnost však nemají poplatníci, kteří pobírají příjmy ze závislé činnosti a funkční požitky pouze od jednoho anebo od více plátců postupně. Podmínkou však je, že poplatník u všech těchto plátců postupně podepsal prohlášení o dani z příjmu podle § 38k. Výpočet daně a roční zúčtování záloh provede plátců nejpozději do 31. března, dle § 38ch.

4.4.3. Daň z příjmů právnických osob

Daň z příjmů právnických osob, dále jen DZPPO, je příjmovou daní, která se také nazývá daň z příjmů korporací. Ačkoli patří tato daň mezi nejmladší daně, prošla za poslední desetiletí mnoha změnami, především z pohledu změny sazby daně, která má klesající trend (viz. obrázek 6). Pokud by tomu tak nebylo, PO by mohly začít přesouvat svůj kapitál do země s výhodnějšími podmínkami pro jeho zdanění. Této situaci se snaží stát zabránit právě snížením daňové sazby.

Obrázek 6: VÝVOJ SAZBY DANĚ Z PŘÍJMŮ PRÁVNICKÝCH OSOB V LETECH 1993-2014

Zdroj: vlastní zpracování dle [6]

Poplatník

Za poplatníka u DZPPO lze považovat všechny osoby, které nejsou FO a:

1. byly založeny za účelem podnikání
2. nebyly založeny za účelem podnikání (organizační složky státu, podílové fondy, fondy obhospodařované penzijní společnostmi a také fond transformovaný).

Pokud má poplatník sídlo nebo místo vedení na území ČR (**daňový rezident**), tak se DZPPO vztahuje jak na příjmy plynoucí z ČR, tak i na příjmy plynoucí ze zahraničí. V opačném případě (**daňový nerezident**) se daň vztahuje pouze na příjmy ze zahraničí, dle § 17 DZPPO.

Zdaňovací období

Za zdaňovací období je stanoven kalendářní rok. Avšak může být použit i hospodářský rok nebo účetní období, dle § 21a DZPPO. Zdaňovací období u této daně však nemusí mít 12 měsíců. V některých případech musí dokonce PO zaplatit daň a podat daňové přiznání za období kratší, než je zdaňovací.

Předmět daně

Předmětem této daně jsou příjmy neboli výnosy z veškeré činnosti, kterou poplatník vykonává, a také příjmy plynoucí z nakládání s jeho majetkem, dle § 18 odst. 1 DZPPO.

Předmětem daně ale **nejsou** např. příjmy získané nabytím akcií, zděděním nebo darováním či příjmy plynoucí z vlastní činnosti Správy úložišť radioaktivních odpadů. To platí pro PO, které byly založeny za účelem podnikání.

U PO nepodnikatelského charakteru je situace složitější. Jako příklad lze uvést příjmy z dotací, příspěvků na provoz či jiných podpor ze státního rozpočtu. Následující text však bude pojednávat pouze o podnikatelských subjektech.

Základ daně

Při stanovení základu daně se vychází z **výsledku hospodaření**, který musí být vyjádřen v hodnotě před zdaněním a který je očištěn od vlivů Mezinárodních standardů, dle §23 odst. 2 DZPPO. Znamená to tedy, že k výsledku hospodaření přičteme **daňově neuznatelné náklady** (jako např. výdaje na reprezentaci) a naopak odečteme **daňově uznatelné náklady** (např. výdaje související s příspěvkem na stravování zaměstnanců, avšak jen do zákonem stanovené výše).

Úprava základu daně

Stanovený základ daně lze dále snížit o **odčitatelné položky**, které jsou stanoveny v § 34 DZPPO.

Mezi tyto položky patří např. **daňová ztráta**. Existuje zde podmínka, že daňová ztráta vznikla nebo byla vyměřená za předchozí zdaňovací období (nebo jeho část), nejdéle ji lze uplatnit v 5 následujících obdobích. Dále do této skupiny patří také **výdaje při realizaci výzkumu a vývoje**. Poplatník si je může uplatnit v plné výši ve zdaňovacím období, ve kterém je vynaložil. **Dary** patří také do skupiny daňových odpočtů, jsou ale vymezeny v § 20 odst. 8 DZPPO. Tento paragraf říká, že dary musí být poskytnuty obcím, krajům, atd., na financování vzdělání, kultury, školství nebo např. také na financování požární ochrany. Hodnota daru musí být alespoň 2 000 Kč, ale nesmí překročit 10 % ze základu daně, sníženého podle § 34 DZPPO.

Slevy na dani

Poplatník, který je zaměstnavatelem **osoby se zdravotním postižením**, si může snížit daň o 18 000 Kč a v případě, že se jedná o těžší zdravotní postižení, je tato částka

stanovena ve výši 60 000 Kč za každého zaměstnance, dle § 35 DZPPO. Dalším typem slev jsou **investiční pobídky**, dle § 35a.

Daň a stanovení daňové povinnosti

Daň je u DZPPO lineární a je stanovena ve výši **19 %**. Výjimku tvoří např. investiční a penzijní fondy, kde je sazba ve výši 5 %. Příjmy z dividend, podílů na zisku a příjmy z vypořádacích podílů a podílů na likvidačním zůstatku tvoří samostatný základ daně, který je zdaněn 15 %. Následující obrázek 7, zobrazuje výpočet daňové povinnosti.

Obrázek 7: VÝPOČET DAŇOVÉ POVINNOSTI DZPPO

Zdroj: vlastní zpracování dle [7]

Daňové přiznání

Daňové přiznání je poplatník povinen podat do prvního pracovního dne od konce třech měsíců po skončení zdaňovacího období. PO, které podléhají auditu (např. a.s.), nebo PO, kterým daňové přiznání zpracovává daňový poradce, musí podat daňové přiznání do 6 měsíců. Daňové přiznání podává PO i v případě, kdy je základ daně nulový nebo je vykázána daňová ztráta, dle § 38m ZDZPPO.

5. Daňová problematika ve Slovenské republice

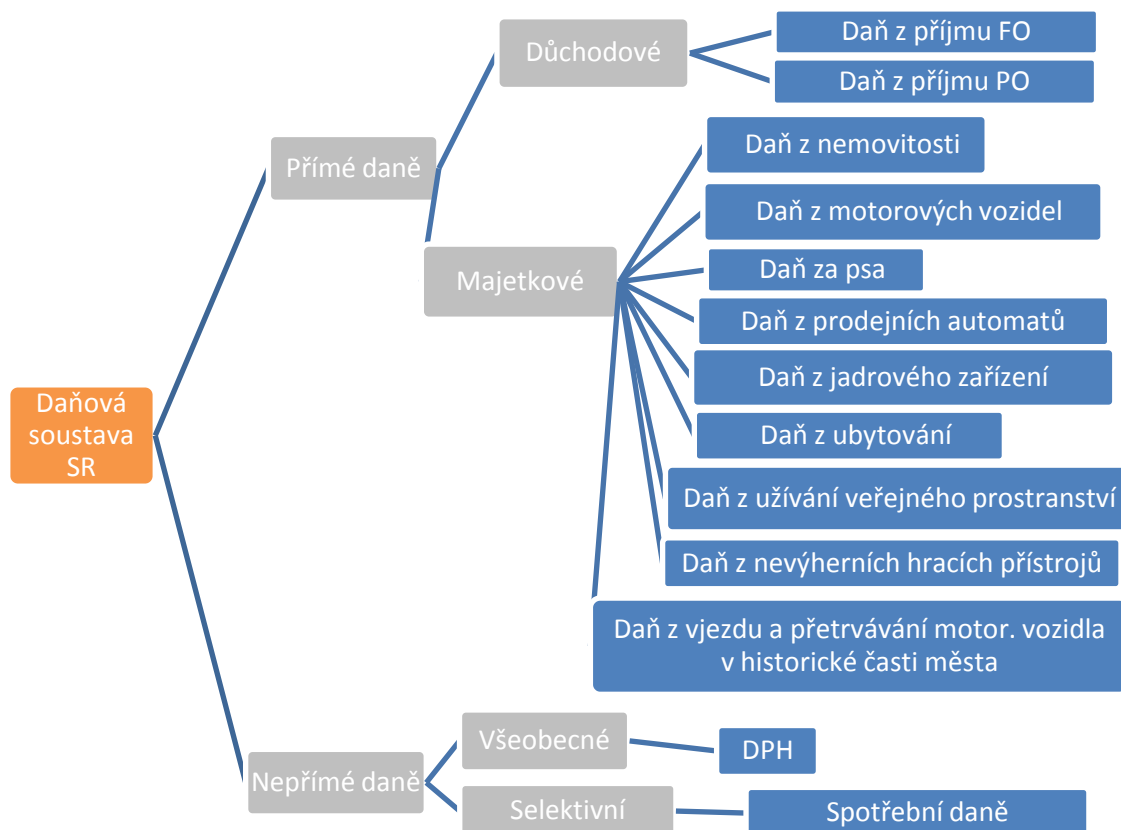
SR je pluralitním státem, což znamená existenci více rovnoprávných politických stran nebo uskupení. V čele státu je prezident Ivan Gašparovič (od roku 2004) s jednokomorovým parlamentem. SR je rozdělena na 8 samosprávních území. Země vstoupila do EU ve stejném roce jako ČR, tedy v roce 2004. Ode dne 1. 1. 2009 zde byla zavedena společná měna pro EU, euro. [12]

5.1. Daňový systém

Daňová soustava Slovenské republiky prošla ve své historii dvěma velkými reformami. Již reforma, která proběhla v roce 1993, dala daňovému systému téměř dnešní podobu. Druhá, která nastala v roce 2004, měla za cíl zjednodušit daňové právo, protože současný systém obsahoval mnoho výjimek a podmínek, které vyvolávaly potřebu schvalovat další ustanovení. Obsahem této daňové reformy bylo přesunutí zatížení daňového břemene z daní přímých na daně nepřímé. [19]

V SR je v současnosti platná daňová soustava, která je legislativně vymezena zákony pro jednotlivé daně. Stejně jako u daní v ČR, tak je i zde jedním z nejdůležitějších členění daní členění dle dopadu na poplatníka, tzn. na daně přímé a nepřímé.

Obrázek 8: DAŇOVÁ SOUSTAVA SLOVENSKÉ REPUBLIKY

Zdroj: vlastní zpracování, 2014

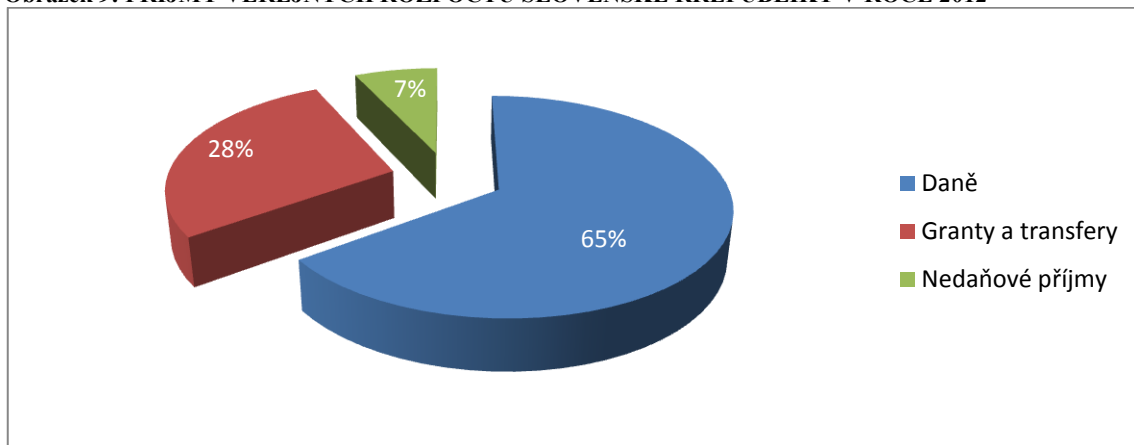
Jak je z obrázku 8 patrné, přímé daně se dělí na majetkové a důchodové. Po bližším prozkoumání jednotlivých daní majetkových lze daň z nemovitosti ještě dále rozdělit na daň z bytů, pozemků a ze staveb.

K daním nepřímým patří daně všeobecné a selektivní, tzn. daň z přidané hodnoty a spotřební daně. Spotřební daně můžeme dále rozdělit na daň z vína; piva; lihu; tabákových výrobků; minerálních olejů; elektřiny, uhlí a zemního plynu.

5.2. Veřejný rozpočet

Státní rozpočet SR plní stejné funkce jako rozpočet ČR, tedy zabezpečuje financování hlavních funkcí státu v daném rozpočtovém roce. Také složení příjmů státního rozpočtu je obdobné v obou dvou státech. Nejvýznamnější položku zde tvoří daně od právnických a fyzických osob, dále pak granty a transfery. Oproti ČR zde daně tvoří okolo 65 % příjmů do státního rozpočtu.

Obrázek 9: PŘÍJMY VEŘEJNÝCH ROZPOČTŮ SLOVENSKÉ REPUBLIKY V ROCE 2012

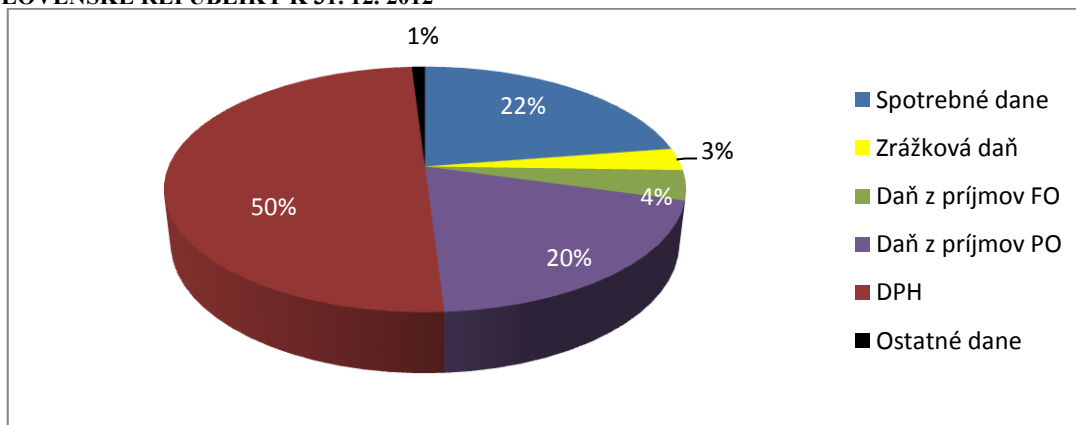

Zdroj: vlastní zpracování na základě národnej štatistiky SR pro rok 2012

5.3. Daňový mix

SR patří v rámci Organizace pro ekonomickou spolupráci a rozvoj (dále jen OECD) mezi státy, které snížily nejvýrazněji daňové zatížení práce. Výše zmíněná společnost doporučuje svým členským státům přesunout jejich daňový mix od daní přímých k daním nepřímým. OECD usiluje o tento cíl především kvůli vysokému zdanění příjmů. [17]

Obrázek 10: PROCENTNÍ PODÍL JEDNOLIVÝCH DANÍ NA PŘÍJMU DO STÁTNÍHO ROZPOČTU SLOVENSKÉ REPUBLIKY K 31. 12. 2012

Zdroj: vlastní zpracování na základě národnej štatistiky SR pro rok 2012

5.4. Důchodové daně Slovenské republiky

Důchodové daně SR nejsou svou konstrukcí příliš rozdílné od daní v ČR. Tyto daně jsou zakotveny v Zákoně č. 595/2003 Z. z. o dani z příjmů, dále jen ZDP. Z důchodových daní jsou odečítány stejně tak jako v ČR standardní a nestandardní slevy. Slevy jsou poskytovány jako odpočty od základů daně. [5] Stejně jako v ČR, tak

i v SR je velmi důležité sociální a zdravotní pojištění. Hrubá mzda se právě o zdravotní a sociální pojištění snižuje.

5.4.1. Sociální a zdravotní pojištění

Sociální pojištění je v SR rozděleno na sedm druhů pojištění. Každý z jednotlivých druhů má svoji sazbu pro zaměstnance, zaměstnavatele a OSVČ, což dokumentuje tabulka 5. Z rozdělení do následujících skupin je velmi dobře vidět, na jaký účel jsou vybrané prostředky použity.

Tabulka 5: SOCIÁLNÍ POJIŠTĚNÍ V SR V %

Druh pojistného		Zaměstnanec	Zaměstnavatel	OSVČ
Nemocenské		1,4	1,4	4,4
Důchodové	Starobní	4	14	18
	Invalidní	3	3	6
Pojištění v nezaměstnanosti		1	1	X
Garanční pojištění		X	0,25	X
Úrazové pojištění		X	0,8	X
Rezervní fond		X	4,75	4,75

Zdroj: vlastní zpracování dle [21]

Příspěvky na **zdravotní pojištění** jsou více podobné těm v ČR, dokonce i sazby jsou stanoveny v podobné výši. Díky zdravotnímu pojištění mají občané SR zajištěnou bezplatnou lékařskou péči. [25]

Tabulka 6: ZDRAVOTNÍ POJIŠTĚNÍ V SR V %

Poplatník	Sazba
Zaměstnanec	4
Zaměstnavatel	10
OSVČ	14

Zdroj: vlastní zpracování dle [20]

5.4.2. Daň z příjmů fyzických osob

DZPFO zdaňuje poplatníkům všechny druhy příjmů (ze mzdy, z činnosti OSVČ, atd.) bez ohledu na jejich výši.

Poplatník

Poplatníkem dle § 2 ZDP je buď **poplatník s neomezenou, nebo omezenou daňovou povinností**. První z výše zmíněných je fyzická osoba, která se na území SR obvykle zdržuje³ nebo tam má trvalý pobyt. Oproti tomu druhý typ poplatníka je fyzická osoba, která se na území SR zdržuje pouze za účelem studia, léčení nebo výkonu závislé činnosti.

Předmět

Předmětem daně u poplatníka s neomezenou daňovou povinností je veškerý příjem plynoucí ze zdrojů jak na území SR, tak ze zahraničí, dle § 2. Dalším důležitým paragrafem je § 3, ve kterém se uvádí několik skupin příjmů:

1. příjmy ze závislé činnosti
2. příjmy z podnikání, z jiné samostatně výdělečné činnosti a z pronájmu
3. příjmy z kapitálového majetku
4. ostatní příjmy

1. Příjmy ze závislé činnosti dle § 5

Do této skupiny příjmů patří např. příjmy ze současného nebo předcházejícího pracovněprávního vztahu, platy a funkční příplatky ústavních činitelů, příjmy za práci likvidátorů nebo odměny obviněných ve vazbě. Nezáleží na tom, zda se jedná o příjmy pravidelné, nepravidelné nebo jednorázové.

Základ daně je tvořen příjmy, které jsou sníženy o pojistné a příspěvky, které si je zaměstnanec povinen platit.

2. Příjmy z podnikání, z jiné samostatně výdělečné činnosti a z pronájmu dle § 6

Příjmy z podnikání jsou příjmy z polnohospodářské výroby, ze živnosti či od společníků veřejné obchodní společnosti. Do jiné výdělečné činnosti se řadí příjmy z vytvoření díla, uměleckého výkonu nebo z činnosti tlumočnicka. Pokud poplatník není plátcem daně z přidané hodnoty, anebo je plátcem pouze část zdaňovacího období, může si uplatnit výdaje paušální částkou **ve výši 40 %**, avšak maximálně do částky 5 040 Eur/rok (nebo 420 Eur/měsíc).

---

³ Obvykle se zdržovat= pobývat na území SR, alespoň 183 dní v roce

U pronájmu nezáleží na tom, zda se jedná o pronájem nemovitosti nebo movitého majetku, který je součástí nemovitosti. Základ daně tvoří rozdíl, o který příjmy převyšují výdaje, v roce 2014 však již nelze uplatnit výdaje paušálem.

3. Příjmy z kapitálového majetku dle § 7

Těmito příjmy se rozumí např. úroky a ostatní výnosy z cenných papírů, výnosy ze směnek, výnosy ze státních dluhopisů nebo dávky z doplňkového spoření. Do této skupiny dále také patří úroky ze stavebního spoření.

Základ daně se stanoví jako rozdíl, o který příjmy převyšují vklady poplatníka (např. prodejní cena vydaného cenného papíru). Je zde uplatňována **srážková daň** ve výši **35 %**⁴ dle § 43 ZDP.

4. Ostatní příjmy dle § 8

Mezi tyto příjmy patří zejména příjmy z příležitostných činností, z převodu nemovitosti nebo výhry v loteriích či hrách.

Základ daně je stanoven jako rozdíl mezi příjmy a výdaji, pokud by příjmy převyšovaly výdaje, na rozdíl se nepřihlíží. Výdajem může být také zaplacené povinné pojistné. Výjimku tvoří příležitostná polnohospodářská činnost, u které si poplatník může uplatnit výdaje paušálem ve výši 25 %, nejvýše však do výše 5 040 Eur/rok.

Základ daně

Základ daně je ukotven v § 14, kde je uvedeno, že se zjistí v § 17-29. Pokud poplatník vede jednoduché účetnictví, pak se vychází z rozdílu mezi příjmy a výdaji. V případě podvojného účetnictví pak z výsledku hospodaření.

Nezdanitelná část základu daně

Pokud se jedná o příjmy z podnikání, jiné samostatně výdělečné činnosti nebo ze závislé činnosti, může si poplatník součet získaných dílčích základů daně snížit dle §11 o nezdanitelnou část. Jako nezdanitelná část se bere zaplacené dobrovolné **pojistné na**

---

⁴ V roce 2013 byla tato sazba daně ve výši 19 %, avšak v rámci boje proti daňovým únikům přes daňové ráje byla zvednuta. [23]

starobní důchod, avšak nejvýše do částky 2 % ze základu daně. V následujících dvou případech je pak testován poplatníkův základ daně. Jedná se o nezdanitelnou část na **manželku a na poplatníka**.

1. Nezdanitelná část ZD na poplatníka

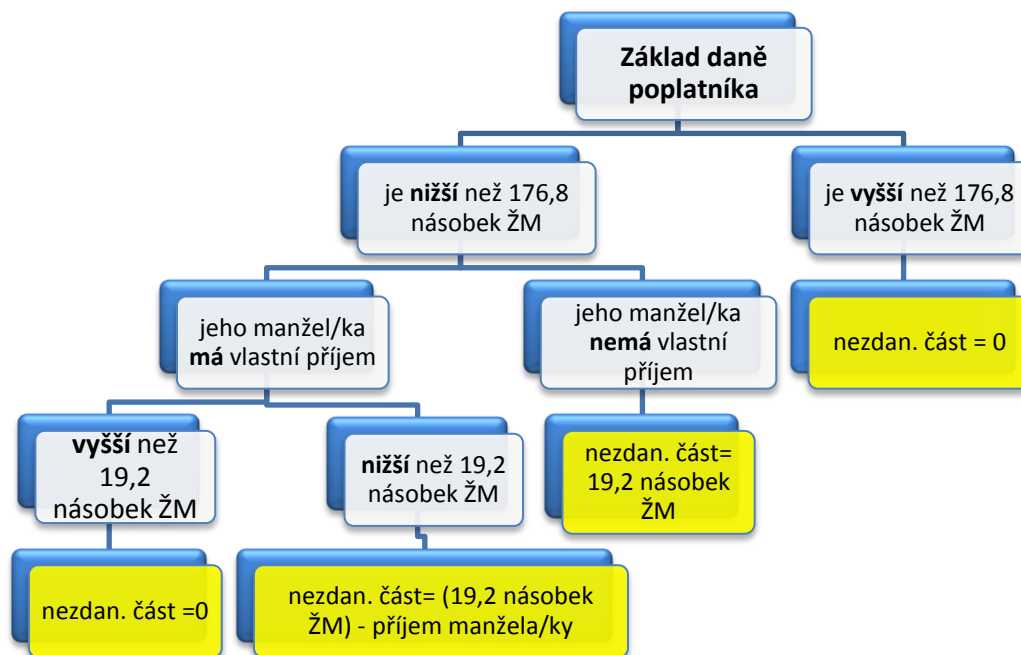
Poplatníkův ZD:

- je **nižší** než 100 násobek životního minima⁵ (dále jen ŽM) => nezdanitelná část odpovídá 19,2 násobku ŽM
- je **vyšší** než 100 násobek ŽM => odpovídá nezdan. část rozdílu: 44,2 násobek ŽM – (1/4 základu daně) => pokud je tento rozdíl nižší než nula, tak i nezdan. část je rovna 0

2. Nezdanitelná část ZD na manželku

V tomto případě se testuje, zda poplatníkův ZD dosahuje nebo nedosahuje 176,8 násobku ŽM. Pro lepší přehlednost je situace znázorněna na následujícím obrázku 11.

Obrázek 11: VÝPOČET NEZDANITELNÉ ČÁSTI DANĚ

Zdroj: vlastní zpracování dle § 11 ZDP

⁵ Vždy počítáme s aktuálním životním minimem, které je platné od 1. ledna příslušného zdaňovacího období. Pro rok 2014 bylo toto minimum stanoveno ve výši 198,09 Eur.

Daňový bonus

Daňový bonus získá poplatník za každé vyživované dítě, které s ním žije v domácnosti, a to ve výši **254,63 Eur/rok**. Pokud by uplatňoval tento bonus pouze za jednotlivé měsíce, tak částka od ledna do června je 21,03 Eur/měsíc a od července do prosince 21,41 Eur/měsíc. Musí však splnit následující podmínky:

1. poplatníkovy zdanitelné příjmy musí být alespoň ve výši šestinásobku minimální mzdy
2. základ daně jeho manžela/ky nesmí překročit 100 násobek platného životního minima.

Pokud vyživuje dítě více daňových poplatníků, nárok na bonus má pouze jeden z nich, a to v pořadí matka, otec, jiná osoba. Nárok vzniká poplatníkovi již dnem, kdy se dítě narodí.

Zaměstnanecká prémie

Tato prémie je vymezena v §32a ZDP a slouží jako finanční podpora státu. [18] Mohou si ji nárokovat zaměstnanci, kteří dosáhli příjmů na území SR, jejich příjem dosáhl alespoň šestinásobku minimální mzdy a odpracovali alespoň 6 kalendářních měsíců. Prémii si naopak nemůže nárokovat zaměstnanec, který je poživatelem starobního, předčasného nebo výsluhového důchodu nebo živnostník.

Výpočet zaměstnanecké prémie:

1. jestliže se příjmy zaměstnance pohybovaly v úhrnu v rozmezí šesti až dvanáctinásobku minimální mzdy

=> **(nezdanitelná část ZD – ZD dvanáctinásobku minimální mzdy) * 19 %**

2. jestliže se příjmy pohybovaly ve výši dvanáctinásobku min. mzdy a výše

=> **(nezdanitelná část ZD – ZD poplatníka) * 19 %**

V obou případech se prémie zaokrouhuje na eurocenty směrem nahoru.

Zaměstnavatel a jeho povinnosti

Zaměstnavatel je povinen za své zaměstnance vést mzdové a výplatní listy. Mzdový list musí mít náležitosti jako např.: jméno a příjmení zaměstnance, jeho rodné číslo, adresu trvalého pobytu, dále jméno a příjmení osoby, na kterou uplatňuje nezdanitelnou část daně či daňový bonus. Za každý kalendářní měsíc pak musí zaměstnavatel uvést

zejména sumu daňového bonusu či sumu dobrovolného příspěvku na starobní důchodové spoření. Zaměstnavatel, který je plátcem daně, má povinnost podat daňové přiznání místně příslušnému správci daně.

Stanovení daňové povinnosti

Sazba daně u DZPFO je stanovena ve výši 19 %. Daňová povinnost se stanoví obdobně jako v ČR. V prvním kroku se stanoví základ daně, od kterého se následně odečtou nezdanitelné části ZD. Ve druhém kroku se pak stanoví 19 % daň, která je zaokrouhlená na eurocent dolů. Od daně si poplatník může dále odečíst daňový bonus. Po tomto kroku je již stanovena **výsledná daň**.

Daňové přiznání

Zdaňovacím obdobím je kalendářní rok. Poplatník má povinnost podat daňové přiznání do 31. března následujícího roku (po skončení zdaňovacího období), ve srovnání s ČR tedy nastává stejná situace. Daňové přiznání má povinnost podat každá FO, jejíž příjmy za zdaňovací období dosáhly částky vyšší než **1867,97 Eur⁶**, nebo pokud vykazovala ztrátu.

Použití podílu zaplacené daně na zvláštní účely

FO může určit, že částka maximálně do výše 2 % ze zaplacené daně, se poukáže občanskému sdružení, nadaci nebo protidrogovému fondu dle § 50 ZDP. Pokud by poplatník chtěl podíl zaplacené daně poukázat FO, byla by částka ve výši maximálně 3 % zaplacené daně. Tato FO by však musela být vykonavatelem dobrovolné činnosti alespoň 40 hodin v daném zdaňovacím období.

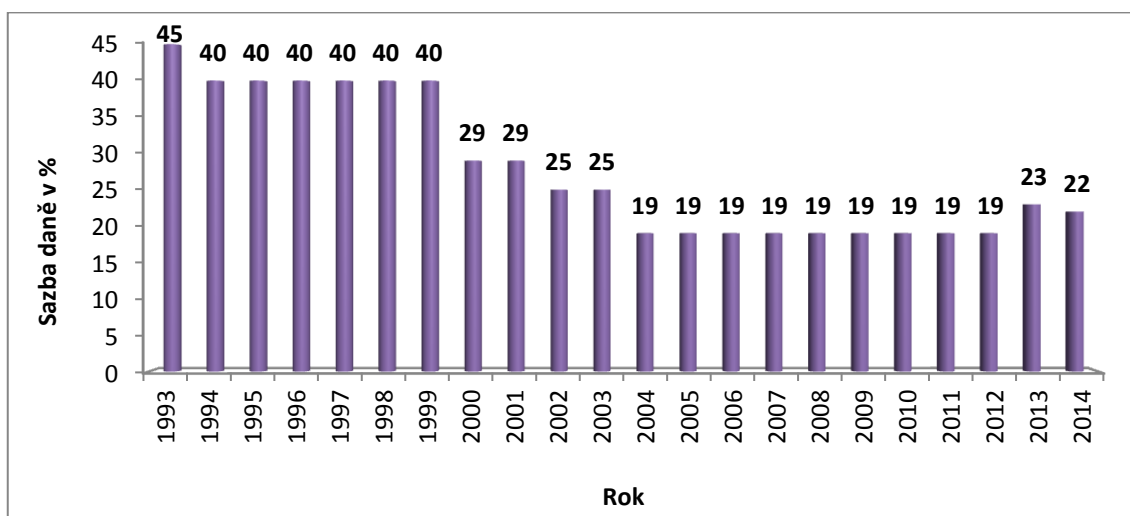
5.4.3. Daň z příjmů právnických osob

Sazba DZPPO má v SR také klesající tendenci jako v ČR, což ilustruje obrázek 9. Oproti ČR, kde sazba klesla maximálně o 4 procentní body, v SR nastal velký skok v roce 1999, kdy sazba klesla o 11 procentních bodů. Také je důležité zmínit, že v roce 2013 sazba vzrostla oproti předchozímu roku. Zvýšením sazby klesne zájem zahraničních investorů o tuto zemi a firmy samotné se budou snažit hledat způsob, jak platit méně na daních. Zvýšení však bylo nutné, protože se SR zavázala snížit deficit veřejných financí právě tímto způsobem.

---

⁶ $1867,97 = (\text{platné životní minimum} * 19,2) / 2 \Rightarrow \text{§32 ZDP}$

Obrázek 12: VÝVOJ SAZBY DANĚ Z PŘÍJMŮ PRAVNICKÝCH OSOB V LETECH 1993-2014

Zdroj: vlastní zpracování, 2014

Poplatník

Na Slovensku je vznik právnické osoby vázaný na předpisy, které jsou specifické pro každý typ právnické osoby. Za poplatníka DZPPO dle § 2 se považuje PO, která má na území SR sídlo nebo místo skutečného vedení. Tím se rozumí místo, kde statutární orgány PO přijímají řídicí a obchodní rozhodnutí. Také u PO může být omezená nebo neomezená daňová povinnost.

Zdaňovací období

Zdaňovacím obdobím je kalendářní rok dle § 2 DZP, pokud zákon nestanoví jinak. Dle § 41 může být zdaňovacím obdobím také hospodářský rok ⁷. V případě přechodu mezi obdobími se rozdíl, který nastane mezi starým a novým obdobím, považuje za samostatné zdaňovací období.

Předmět daně

V § 12 ZDP jsou vyjmenovány různé právní formy podnikání a dle těchto forem také příjmy, které jsou předmětem daně. Všeobecně se jedná o všechny příjmy, které plynou z poskytování služeb, prodeje produktů či majetku. Předmětem daně naopak není příjem získaný děděním nebo darováním, podíly na zisku nebo příjem z nabytých akcií.

⁷ dvanáct jakýchkoliv po sobě jdoucích měsíců

Některé příjmy jsou pak od daně osvobozené dle § 13. Mezi ně patří např. příjmy obcí z pronájmu a prodeje jejich majetku nebo výnosy z kostelních sbírek.

Základ daně

Základ daně je rozdíl mezi daňově uznatelnými příjmy a výdaji (v případě vedení jednoduchého účetnictví) nebo mezi náklady a výnosy (v případě podvojného účetnictví). Tento rozdíl se dále upraví o odčitatelné a připočitatelné položky, které jsou uvedeny v § 17 až 29.

Mezi odčitatelné položky patří daňová ztráta (§ 30). Ztrátu si může PO (a také FO, která má příjmy dle § 6) odečíst nejdéle v sedmi po sobě jdoucích zdaňovacích obdobích. I v případě, že by zdaňovací období bylo kratší než jeden rok, si může poplatník uplatnit ztrátu v celé výši. Dále do skupiny patří úleva na dani pro příjemce investiční pomoci (§ 30a), popsána níže. Naopak mezi **připočitatelné položky** patří položky, které byly zúčtované v nákladech nad limit (§ 19) nebo dle § 21.

Úlevy na dani

V § 30a a 30b jsou stanoveny úlevy na dani. Tyto úlevy jsou určeny pro poplatníky, kterým byla schválena **investiční pomoc** (podpora při počáteční investici do podnikání, tvorba nových pracovních míst) nebo poskytování **stimulů**. V prvním případě si může poplatník uznat nárok na úlevu na dani ve výši poměrné části daně, která se vypočítá tím, že se základ daně vynásobí příslušným koeficientem. Koeficient je stanoven:

1. jako podíl oprávněných nákladů, na které byla investiční pomoc poskytnuta, a součet hodnoty vlastního jmění poplatníka a oprávněných nákladů
2. nebo ve výši 0,8

Úlevu si může poplatník uplatňovat v nejdéle deseti po sobě jdoucích obdobích. Pokud se jedná o poskytování stimulů, opět se vynásobí základ daně koeficientem, který se vypočítá jako podíl nákladů z vlastních prostředků a součet nákladů z vlastních prostředků a dotací. Úlevu si pak může uplatnit nejdéle ve třech po sobě jdoucích obdobích.

Daň a daňové přiznání

Sazba daně je stanovena ve výši **22 %** z upraveného základu daně. Daňové přiznání podávají PO do 31. března následujícího roku dle § 49. PO, která není založena za účelem podnikání; Národní banka Slovenska a Fond národního majetku Slovenské republiky nemusí podávat daňové přiznání, pokud mají příjmy, které nejsou předmětem daně nebo jsou zdaněny dle § 43. Tento paragraf popisuje 19 % srážkovou daň. Daňové přiznání se podává místně příslušnému úřadu, což je dáno sídlem nebo místem umístění organizační složky PO.

Daň se neplatí v případě, že za zdaňovací období nepřesáhne částku 16,6 Eur nebo celkové zdanitelné příjmy poplatníka nepřesáhnou 50 % z částky stonásobku životního minima.

Použití podílu zaplacené daně na zvláštní účely

Pokud by PO chtěla, může podíl zaplacené daně až do výše 2 % poukázat jiné PO, která je provozovatelem neziskové organizace poskytující např. všeobecně prospěšné služby nebo církvi dle § 50 ZDP. V případě, že by se rozhodla PO poukázat část zaplacené daně na vědu a výzkum, lze tak provést do výše 0,5 % zaplacené daně.

6. Komparace daní z příjmů v České republice a ve Slovenské republice

V rámci Evropského společenství probíhá v obou státech, zejména v oblasti nepřímých daní, postupná **daňová harmonizace**, tedy sblížení daňových soustav států. Proces harmonizace ovlivňuje fiskální politiku státu, to je jedním z důvodů, které hovoří proti tomuto procesu. Každý stát se potřebuje vyrovnat s výkyvy v hospodářském cyklu a k tomu právě slouží daně, zejména přímé důchodové daně. [8]

Před komparací samotné daně z příjmů proběhne komparace sazeb zdravotního a sociálního pojištění, což dokumentuje následující tabulka.

Tabulka 7: KOMPARACE SAZEB ZDRAV. A SOC. POJIŠTĚNÍ V %

Druh pojistného	Zaměstnanec		Zaměstnavatel		OSVČ	
	v ČR	v SR	v ČR	v SR	v ČR	v SR
Zdravotní	4,5	4	9	10	13,5	14
Nemocenské	x	1,4	2,3	1,4	x	4,4
Důchodové	6,5	7	21,5	17	28	24
Pojištění týkající se nezaměstnanosti	x	1	1,2	1	1,2	x
Garanční pojištění	x	x	x	0,25	x	x
Úrazové pojištění	x	x	x	0,8	x	x
Rezervní fond	x	x	x	4,75	x	4,75

Zdroj: vlastní zpracování, 2014

Z tabulky 7 je patrné, že v SR existuje více druhů pojistného než v ČR, kde existují jen 3 pojištění. Do této skupiny patří důchodové a nemocenské pojištění a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti. Oproti tomu v SR existuje z těchto skupin jen důchodové a nemocenské pojištění.

Místo výše zmíněného příspěvku na státní politiku zaměstnanosti je v SR zavedeno pojištění v nezaměstnanosti, které slouží jako podpora v případě ztráty zaměstnání. Dalším druhem pojištění je pak **garanční**, které slouží v případě platební neschopnosti zaměstnavatele na úhradu starobního důchodového spoření, a také do základního fondu příspěvků na starobní důchodové spoření. **Úrazové** pojištění pak slouží jako pojištění pro případ poškození zdraví (či dokonce smrti) v důsledku pracovního úrazu. Poslední

uvedená položka v tabulce 7 je **rezervní fond**, který slouží jako ochrana systému důchodového spoření.

Z hlediska sazeb jsou zde vykazovány jen nepatrné rozdíly. Největší rozdíly jsou v sazbách u důchodového pojištění, kde je to u zaměstnavatele v ČR o 4,5 procentního bodu více a v případě OSVČ v ČR o 4 procentní body více.

Pokud se jednotlivé sazby sečtou, tak zaměstnanec v ČR odvádí 11 %, což je o 2,4 % méně než poplatník v SR. V případě zaměstnavatele odvádí ten v ČR za svého zaměstnance 34 %, a to je o 1,2 % méně, než kdyby tato situace nastala v SR. OSVČ, která podniká v ČR, odvádí celkově 42,7 % ze svých příjmů, oproti tomu v SR je to 47,15 %. Celkově lze říci, že v SR jsou sazby pojistného vyšší než v ČR.

6.1. Daň z příjmů fyzických osob

Co se týče daně z příjmů fyzických osob, u stanovení **poplatníka daně**, se v případě českého zákona hovoří o tom, zda má poplatník na území ČR trvalé bydliště nebo se na tomto území obvykle zdržuje, v případě slovenského zákona pak o poplatníkovi s omezenou a neomezenou daňovou povinností. Každý z těchto zákonů tedy poplatníka popisuje jiným způsobem, v konečném důsledku ale oba zákony zjišťují bydliště FO, či dobu, po kterou se na daném území obvykle zdržuje.

Jde-li o **předmět daně**, je v ČR rozdělen do 5 skupin, oproti tomu v SR pouze do 4. To je dáno tím, že příjmy z podnikání a jiné samostatné výdělečné činnosti a příjmy z pronájmu náleží do jedné skupiny, tedy do jednoho paragrafu.

Pod příjmy ze **závislé činnosti** patří v SR také funkční požitky, které však nejsou jmenovány přímo v nadpisu daného paragrafu. V jiných ohledech se tato skupina neliší. Pokud se jedná o **příjmy z podnikání a jiné samostatné výdělečné činnosti**, tak slovenský zákon dovozuje uplatnit výdaje paušálem pouze neplátcům DPH ve výši 40 % (maximálně do částky 5 040 Eur/rok). Oproti tomu český zákon umožňuje u **příjmů ze samostatné činnosti** výdaje uplatnit paušálem ve výši 80, 60, 40 a 30 % dle druhu činnosti, ze které plynou příjmy. U **příjmů z pronájmu** v SR nelze uplatnit výdaje paušálem, v ČR to však u příjmů z nájmu lze, a to ve výši 30 %. Co se týče **kapitálového majetku**, stojí za zmínku, že slovenský zákon zařazuje do této skupiny

úroky z účtu na stavební spoření, naproti tomu český zákon tyto úroky považuje za nezdanitelnou část ZD.

Základ daně oba dva zákony vyjadřují shodně jako rozdíl mezi příjmy a výdaji. Slovenský zákon pak ještě doplňuje, že tato podmínka platí v případě vedení daňové evidence. Pokud poplatník vede účetnictví, je základ daně stanoven z výsledku hospodaření.

Za nezdanitelnou část základu daně si může poplatník v SR, oproti tomu v ČR, uplatnit zaplacené **dobrovolné pojistné na starobní důchod**. Lze to však provést pouze v případě, pokud se jedná o příjmy z podnikání nebo jiné samostatně výdělečné činnosti nebo ze závislé činnosti. Pokud se jedná o **ztrátu**, oba dva zákony umožňují poplatníkovi si ji odepsat, ale s tím rozdílem, že v ČR je to možné v pěti a v SR v sedmi po sobě jdoucích obdobích.

Do nezdanitelné části základu daně v ČR kromě ztráty patří úroky z úvěrů na bytové potřeby maximálně do výše 300 000 Kč, pojistné na soukromé životní pojištění maximálně do výše 12 000 Kč, či dary na veřejně prospěšné účely ve výši 15 %. Tyto položky ve slovenských zákonech nenajdeme. Naopak ale do této skupiny patří **nezdanitelná část na poplatníka a manželku**, která s ním žije v domácnosti. Tato část zákonů se výrazně liší. V české legislativě je část týkající se poplatníkovy manželky uvedena jako sleva na dani.

Z hlediska **sazby daně** se jedná o rozdíl o 4 procentní body, kdy je sazba v SR vyšší než v ČR. Sazba daně jako taková však nemá vypovídací schopnost o daňovém zatížení. Proto není tento rozdíl tolik důležitý.

Při výpočtu daně v ČR jsou následně od daně odečteny **slevy pro poplatníky daně**, které jsou ve formě základní slevy ve výši 24 840 Kč a slevy na manžela ve výši 24 840 Kč. Slovenská legislativa tyto slevy již uplatnila jako nezdanitelnou část ZD. Česká zákony dále poplatníkovi umožňují odečíst si slevy na invaliditu či slevu na držitele průkazu ZTP/P a také slevu na studenta. Tyto slevy v SR neexistují.

Daňový bonus (v SR) neboli **daňové zvýhodnění** (v ČR) na dítě jsou ukotveny v obou zákonech. V ČR je však tato sleva skoro ve dvojnásobné výši, což dokumentuje tabulka 8.⁸

Tabulka 8: VÝŠE DAŇOVÉHO BONUSU NEBOLI DAŇOVÉHO ZVÝHODNĚNÍ

Stát	Ročně	Měsíčně
ČR	13 404 Kč	1 117 Kč
SR	7 002,33 Kč (254,63 Eur)	578,33 Kč (21,03 Eur)

Zdroj: vlastní zpracování, 2014

Tak jako slovenský zákon nemá slevy na poplatníka či na manželku, český zákon naopak nemá **zaměstnaneckou prémii**. Na prémii má nárok zaměstnanec za podmínek, které jsou uvedeny v kapitole 7.2.6. této práce. V SR byla zaměstnanecká prémie zavedena poprvé v roce 2009. Jejím cílem je zvýšit zaměstnanost dlouhodobě nezaměstnaných, především pak těch, kteří mají šanci najít si zaměstnání pouze s nízkým příjmem.

Daňové přiznání musí v ČR podat každá FO, jejíž příjmy dosáhly výše 15 000 Kč. V SR jsou pak příjmy stanoveny v roční výši, a to 1867,97 Eur (51 741,94 Kč). Termín podání přiznání je v obou státech stejný.

Důležité je také zmínit, že FO na Slovensku je oprávněná poukázat část své zaplacené daně na dobročinné účely konkrétní FO nebo PO. Oproti tomu FO v ČR tuto možnost nemá, ale má možnost si odečíst dar od základu daně.

6.2. Daň z příjmů právnických osob

Poplatník daně je v obou státech vymezen podobně, jen slovenský zákon opět rozlišuje poplatníka s omezenou a neomezenou daňovou povinností.

Pokud se jedná o **předmět daně**, je ukotven ve slovenském zákoně obsáhleji než v českém, což je dáno tím, že pro každou právní formu jsou zvlášť vymezeny příjmy, avšak v konečném důsledku se vždy jedná o příjmy plynoucí z činnosti PO. V obou zákonech nejsou předmětem daně příjmy získané darováním či děděním.

⁸ V tabulce 8 je použit kurz platný ke dni 7. 2. 2014 dle ČNB ve výši 27,7 Eur/Kč.

Z hlediska stanovení **základu daně** nastává opět podobná situace v ČR i v SR. Základ daně je stanoven z výsledku hospodaření. Na Slovensku ale nastává možnost, že pokud PO vede daňovou evidenci nebo jednoduché účetnictví, je základ daně stanoven jako rozdíl mezi příjmy a výdaji. V ČR je však PO vždy povinna vést účetnictví. Výsledek hospodaření (nebo rozdíl mezi příjmy a výdaji) musí být upraven o daňově uznatelné a neuznatelné náklady (výdaje).

Do **daňově uznatelných položek** patří v obou srovnávaných státech odpisy hmotného majetku, zůstatková cena hmotného majetku vyřazeného z důvodu škody či cestovní náhrady. Do **daňově neuznatelných položek** patří výdaje na reprezentaci (zejména pohoštění) nebo technické zhodnocení. Za daňový výdaj pak v SR nelze uznat přírážky, které jsou stanoveny k základní sazbě poplatku za znečišťování ovzduší a za ukládání odpadků. Dalším rozdílem jsou úroky z finančního pronájmu, které v ČR jsou jako částka neoprávněně zkracující příjmy, oproti tomu v SR jako částka, která je daňovým výdajem.

Takto zjištěný základ daně se dále v obou státech upravuje o **daňovou ztrátu**, v ČR si ji lze uplatnit v 5, v SR v 7 po sobě jdoucích obdobích. V ČR je možné si ještě odečíst **odpočet výdajů**, které byly použity na podporu výzkumu, vývoje nebo odborného vzdělání. Dále je umožněno si v ČR odečíst hodnotu poskytnutých **darů**. Tato hodnota musí být ve výši alespoň 2 000 Kč, ale nesmí být vyšší než 10 % stanoveného ZD. Slovenská legislativa tyto odčitatelné položky nemá.

Následuje použití **sazby daně**, která činí v ČR 19 % a v SR 22 %. Výslednou daň si může český poplatník snížit o **slevy na dani**, např. pokud zaměstnává osoby se zdravotním postižením, může si odečíst 60 000 Kč za každého zaměstnance s těžkým zdravotním postižením. Pokud by se jednalo o lehčí zdravotní postižení, pak je částka stanovena na 18 000 Kč. Naopak slovenský poplatník si může uplatnit **úlevu na dani**, pokud je příjemcem investiční pomoci nebo stimulů. Na investiční pomoc má poplatník nárok, například pokud se chystá vytvořit nová pracovní místa. Když je mu investiční pomoc schválena, vypočítá si poplatník dle vzorce zmíněného v kapitole 7.3.6. této práce výši úlevy na dani. V této části se tedy zákony zcela liší, každá legislativa však umožňuje určitou výši slevy na dani.

Lhůty i podmínky pro podání **daňového přiznání** jsou stanoveny obdobně. Stejně tak zdaňovací období může být v obou státech hospodářský nebo kalendářní rok. V tomto ohledu se daňové systémy téměř neliší.

Opět zde nastává rozdíl v tom, že PO, která se řídí slovenskou legislativou, má možnost poskytnout část ze své zaplacené daně konkrétní PO či na konkrétní předmět podnikání. Tuto možnost česká PO nemá. Je ale důležité opět poznamenat, že v Čechách si PO opět od základu daně může odečíst dar.

6.3. Případové studie

V komplexních příkladech je pro přepočítání ze slovenské měny použit vyhlášený kurz ČNB ze 7. 2. 2014 ve výši 27,7 Kč/Eur.

6.3.1. Příjmy ze závislé činnosti

Pro demonstraci zdanění příjmů ze závislé činnosti poslouží následující **případová studie**.

Pan Josef Veselý má měsíční hrubou mzdu ve výši 30 000 Kč (1 083,03 Eur), má dvě děti. Jedno dítě navštěvuje základní a druhé střední školu. Na obě děti si uplatňuje daňové zvýhodnění. Jeho manželka, paní Veselá, byla po celé zdaňovací období nezaměstnaná. Pobírala pouze podporu v nezaměstnanosti, její příjmy tak dosáhly za zdaňovací období 41 000 Kč (1 480,14 Eur). Dále pan Veselý daroval bezpříspěvkově krev a dále zaplatil na úrocích ze stavebního úvěru 9 800 Kč/rok (353,79 Eur/rok). Také si platil soukromé životní pojištění ve výši 1 800 Kč/měsíc (64,99 Eur/měsíc).

V tabulce 9 je uveden výpočet daně z příjmu pana Veselého v ČR. Hrubá mzda je zvýšena o zdravotní a sociální pojištění placené zaměstnavatelem. Zdravotní pojištění činí 9 % a sociální 25 % z hrubé mzdy. V případě navýšení hrubé mzdy o tyto odvody vznikne tzv. superhrubá mzda. Následně jsou odečteny nezdanitelné části základu daně, kde úroky ze stavebního spoření odečítáme v plné výši, za darování krve odečteme jednorázovou částku 2 000 Kč jako dar na zdravotnické účely. Poplatník zaplatil na soukromém životním pojištění 21 600 Kč za celé zdaňovací období, ale nemůže si odečíst celou částku, ale pouze 12 000 Kč. Tato částka je zákonem stanovená jako maximální.

Tabulka 9: ZDANĚNÍ PŘÍJMŮ ZE ZÁVISLÉ ČINNOSTI V ČR

Roční hrubá mzda	360 000 Kč
Zdravotní a sociální pojištění placené zaměstnavatelem	122 400 Kč
Základ daně (Superhrubá mzda)	482 400 Kč
Nezdanitelná část základu daně	- 23 800 Kč
1. úroky ze stavebního spoření	9 800 Kč
2. bezpříspěvkové darování krve	2 000 Kč
3. platby na soukromé životní pojištění	12 000 Kč
Základ daně zaokrouhlený na stokoruny dolů	458 600 Kč
Daň 15%	68 790 Kč
Sleva na poplatníka	- 24 840 Kč
Sleva na manželku	- 24 840 Kč
Daň po slevách	19 110 Kč
Sleva na dítě	- 26 808 Kč
Daňová bonus	- 7 698 Kč
Daňové zatížení	0,00%

Zdroj: vlastní zpracování, 2014

Od daně v tabulce 9 lze odečíst základní slevu (na poplatníka) a také slevu na manžela. U slevy na manžela je však nejdříve testován v tomto případě manželčin příjem. Protože je ve výši 41 000 Kč za zdaňovací období a nepřesahuje částku 68 000 Kč za dané období, může si na ní uplatnit pan Veselý slevu. Pokud by se jednalo o měsíční zúčtování, nemohl by si slevu uplatnit, protože by nevěděl, jaký bude manželčin příjem za celé zdaňovací období. Dále je uplatněno daňové zvýhodnění na děti, které je vyšší než daň po slevách. Poplatníkovi vyjde daňový bonus ve výši 7 698 Kč a jeho daňové zatížení je tedy nulové.

V případě, že by pan Veselý nevyužil možnost odpočtu za darování krve, byla by jeho celková daňová povinnost o 300 Kč vyšší, avšak stále by mu vycházel daňový bonus. Darování krve tedy není až tak významným pro tento případ. Daň by se mu výrazně zvýšila, kdyby jeho manželka byla zaměstnána a její příjmy by dosahovaly výše 68 000 Kč a více. Daňová povinnost by pak byla ve výši 17 142 Kč a již by se nejednalo o daňový bonus. Oproti původnímu nároku na bonus by nastal nárůst o 9 444 Kč. Z hlediska daňového zatížení by nastal nárůst na 7,76 %.

Velmi důležité je také zmínit veškeré sociální odvody, které platí jak zaměstnanec, tak zaměstnavatel, což ilustruje následující tabulka.

Tabulka 10: ODVODY U PŘÍJMŮ ZE ZÁVISLE ČINNOSTI V ČR

Druh pojistného	Pojistné placené	
	zaměstnancem	zaměstnavatelem
Zdravotní pojištění	16 200 Kč	32 400 Kč
Důchodové pojištění	23 400 Kč	77 400 Kč
Nemocenské pojištění		8 280 Kč
Příspěvek na státní politiku zaměstnanosti		4 320 Kč
Zaplacené pojistné celkem	39 600 Kč	122 400 Kč
Čistá mzda k výplatě	318 714 Kč	
Mzdové náklady		482 400 Kč
Celkové daňové zatížení pro zaměstnance	11,47%	

Zdroj: vlastní zpracování, 2014

V tabulce 10 je sociální pojištění rozděleno na důchodové, nemocenské a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti. Zaměstnanec si ze své mzdy platí zdravotní pojištění ve výši 4,5 % a důchodové ve výši 6,5 %. Zaměstnavatel pak odvádí 21,5 % na důchodové pojištění, 2,3 % na nemocenské a 1,2 % jako příspěvek na státní politiku zaměstnanosti.

V následující tabulce 12 je zobrazeno zdanění příjmů pana Veselého v případě použití **slovenských daňových zákonů**. Roční hrubá mzda snižená o sociální a zdravotní pojištění, které platí zaměstnanec, tvoří základ daně. Sazba zdravotního pojištění je 4 % a sociálního 9,4 %.

Následně se odečte nezdanitelná část základu daně, která je v příkladu v podobě nezdanitelné části základu daně na poplatníka a na manželku. U nezdanitelné části ZD na poplatníka je testován poplatníkův příjem, který je porovnáván s částkou 19 809 Eur. Protože je ZD pana Veselého nižší než tato částka, spočítá se nezdanitelná část jako 19,2 násobek platného životního minima. Výsledek je 3 803,33 Eur. U nezdanitelné části na manželku je porovnáván poplatníkův ZD s 176,8 násobkem životního minima. ZD je nižší než částka 35 022,31 Eur, následně se testuje, zda má manželka příjem nebo ne a v jaké výši. Paní Veselá měla příjmy ve výši 1 480,14 Eur, a proto se nezdanitelná část spočítá jako 19,2 násobek ŽM, od kterého se odečte její příjem 1 480,14 Eur. Konečná částka je tedy ve výši 2 323,19 Eur.

Tabulka 11: ZDANĚNÍ PŘÍJMŮ ZE ZÁVISLÉ ČINNOSTI V SR

Roční hrubá mzda	12 996,30 €
Sociální a zdravotní placené zaměstnancem	- 1 741,44 €
Základ daně- zaokrouhlený na eurocenty dolů	11 254,80 €
Nezdanitelná část základu daně	- 6 126,52 €
1. na poplatníka	3 803,33 €
2. na manželku	2 323,19 €
Základ daně - zaokrouhlený na eurocenty dolů	5 128,28 €
Daň 19%	974,37 €
Bonus na první dítě	- 254,63 €
Bonus na druhé dítě	- 254,63 €
Daňová povinnost	465,11 €
Daňová povinnost přepočítaná na Kč	12 883,64 Kč
Daňové zatížení	3,58%

Zdroj: vlastní zpracování, 2014

Nelze si uplatnit jako v případě českých zákonů darování krve, životní pojištění či úroky ze stavebního spoření. Z následně vypočítané 19% daně je odečtena částka bonusů na obě děti ve výši 509,26 Eur. Pokud by ale poplatník neuplatňoval bonus na děti po celé zdaňovací období, musel by pro výpočet použít měsíční sazbu. Ta je stanovena od ledna do června ve výši 21,03 Eur/měsíc a od července do prosince ve výši 21,41 Eur/měsíc.

Pokud by poplatník měl příjem ve výši 28 000 Eur/rok (775 600 Kč/rok) a jeho manželka by měla příjmy ve výši 317 Eur/měsíčně (8 780,9 Kč), vzrostla by jeho daňová povinnost na 1 629,15 Eur, což je o 1 164,04 Eur více oproti původnímu zdanění. Daňové zatížení by pak vzrostlo na 12,54 % z původních 3,58 %. Je to dáno tím, že nezdanitelná část na manželku by v tomto případě byla v nulové výši a nezdanitelná část na poplatníka ve výši 1 755,58 Eur.

Tabulka 12: ODVODY ZE ZÁVISLÉ ČINNOSTI V SR

Vyměřovací základ		12 996,30 €
Druh pojistného	Pojistné placené	
	zaměstnancem	zaměstnavatelem
Zdravotní pojištění	519,85 €	1 299,63 €
Nemocenské pojištění	181,95 €	181,95 €
Starobní pojištění	519,85 €	1 819,48 €
Invalidní pojištění	389,89 €	389,89 €
Pojištění v nezaměstnanosti	129,96 €	129,96 €
Garanční pojištění		32,49 €
Úrazové pojištění		103,97 €
Rezervní fond		617,32 €
Zaplacené pojistné celkem	1 741,50 €	4 574,70 €
Čistá mzda k výplatě	11 070,91 €	
Mzdové náklady		17 571,00 €
Celkové daňové zatížení	14,81%	

Zdroj: vlastní zpracování, 2014

Tabulka 12 zobrazuje pojistné placené zaměstnancem v celkové výši 13,4 % a zaměstnavatelem ve výši 35,2 %. Konkrétně zaměstnanec odvádí ze své mzdy 1,4 % na nemocenské, 7 % na důchodové a 1 % na pojištění v nezaměstnanosti. Zaměstnavatel odvádí za svého zaměstnance 1,4 % na zdravotní, 17 % na důchodové, 1 % na pojištění v nezaměstnanosti, 0,25 % jako garanční, 0,8 jako úrazové pojištění a 4,75 do rezervního fondu.

Tabulka odvody je důležitá také z toho důvodu, že z ní lze určit čistou mzdu pro pana Veselého. Když porovnáme čistou mzdu, která poplatníkovi plyne v ČR 318 714 Kč, s čistou mzdou v SR 11 071,91 Eur (306 691,91 Kč), zjistíme, že poplatník v ČR má čistou mzdu o 12 022,09 Kč vyšší. Z toho vyplývá, že zdanění příjmů na Slovensku je vyšší.

6.3.2. Příjmy ze samostatné činnosti a nájmu

Příjmy ze závislé činnosti spolu s příjmy ze samostatné činnosti patří z hlediska objemu k nejvýznamnějším daním u daně z příjmu FO. V následujícím **zadání** bude příjem OSVČ doplněn ještě dalšími dvěma příjmy.

Pan Kovář je OSVČ, podniká na základě živnostenského oprávnění jako zedník. Jeho zdanitelný příjem za rok 2014 je ve výši 300 000 Kč (10 830,32 Eur). Jeho další příjem je příjem z pronájmu stavebního stroje ve výši 240 000 Kč (8 664,26 Eur).

Stroj je již z účetnictví odepsaný. Každý měsíc si platí na důchodové spoření 1 200 Kč (43,32 Eur). Poplatník je plátce DPH. Má jedno dítě na základní škole, ale slevu na něj si uplatňoval až od května do konce zdaňovacího období. Pan Kovář také zdědil nemovitost v hodnotě 1 mil. Kč (36 101,08 Eur).

Tabulka 13 zobrazuje stanovení dílčích základů daně v ČR v případě využití paušálních výdajů a druhá tabulka v případě uplatnění skutečných nákladů u příjmů ze samostatné činnosti.

Tabulka 13: STANOVENÍ ZÁKLADU DANĚ V ČR

Druh příjmu		Příjmy	Výdaje		Dílčí ZD
			v %	v Kč	
Příjmy ze samostatné činnosti	§ 7	300 000 Kč	80	240 000	60 000,00 Kč
Příjmy z nájmu	§ 9	240 000 Kč	30	72 000	228 000,00 Kč
Bezúplatný příjem	§ 4a	1 000 000 Kč			osvobozeno
Celkový ZD					288 000,00 Kč

Druh příjmu		Příjmy	Výdaje		Dílčí ZD
			v %	v Kč	
Příjmy ze samostatné činnosti	§ 7	300 000 Kč		160 000	140 000,00 Kč
Příjmy z nájmu	§ 9	240 000 Kč	30	72 000	168 000,00 Kč
Bezúplatný příjem	§ 4a	1 000 000 Kč			osvobozeno
Celkový ZD					308 000,00 Kč

Zdroj: vlastní zpracování, 2014

V prvním případě v tabulce 13 jsou příjmy ze samostatné činnosti sníženy o výdaje v hodnotě 80 % z důvodu, že se jedná o řemeslnou živnost. Výdaje jsou tedy ve výši 240 000 Kč, dílčí ZD je vypočten v částce 60 000 Kč. U příjmů z nájmu je v zákonech povoleno uznat si jako výdaje na zajištění a udržení 30 % z příjmů, pokud poplatník neprokáže tyto výdaje prokazatelným způsobem. Pan Kovář využil možnost uplatnění výdajů ve výši 30 %, tedy v částce 72 000 Kč. Zdědění nemovitosti je od daně osvobozeno dle § 4a. Celkový základ daně je poté stanoven sečtením stanovených dílčích ZD.

V druhém případě jsou příjmy ze samostatné činnosti sníženy o výdaje prokazatelně vynaložené na jejich dosažení. Tyto výdaje jsou stanoveny v hodnotě 160 000 Kč.

Odečtením výdajů od příjmů se vypočítá dílčí ZD. U příjmů z nájmu a u nabytí nemovitosti zůstává situace stejná. Celkový ZD se opět spočítá jako součet dílčích ZD.

Pro pana Kováře by bylo výhodnější vybrat si způsob uplatnění výdajů paušálem, dílčí základ daně má v tomto případě o 80 000 Kč nižší.

Pokud se na stanovení základu daně podíváme z pohledu **slovenské legislativy**, nastává zde odlišná situace, která je znázorněná v tabulce 14. Poplatník musí uplatnit výdaje v prokazatelné výši, protože jeho příjmy za rok jsou vyšší než 5 040 Eur (139 608 Kč). V případě, že by příjmy pana Kováře nedosahovaly této výše, mohl by si uznat výdaje paušálem a to ve výši 40 %. Dalším důvodem proč si výdaje paušálem tento poplatník nemůže uplatnit je také to, že je plátce DPH. U příjmů z pronájmu pak možnost uplatnění paušálních výdajů vůbec není. Prokazatelné výdaje spojené s pronájmem činí 1 805,05 Eur (50 000 Kč) ročně. Pokud se jedná o zděděnou nemovitost, ani v SR netvoří dílčí ZD. Oproti ČR, kde je tento příjem od daně osvobozen, v SR není již předmětem daně. Celkový základ daně je vypočítán stejným způsobem jako v ČR, tedy sečtením dílčích základů.

Tabulka 14: STANOVENÍ ZÁKLADU DANĚ V SR

Druh příjmu		Příjmy		Dílčí ZD
Příjmy ze samostatné činnosti	§6	10 830,32 €	5 776,17 €	5 054,15 €
Příjmy z nájmu	§6	8 664,26 €	1 805,05 €	6 859,21 €
Bezúplatný příjem	§3	36 101,08 €		není předmětem
Celkový ZD				11 913,36 €
				330 000,07 Kč

Zdroj: vlastní zpracování, 2014

Při komparaci jednotlivých základů daně poplatníka v ČR a SR je možné říci, že nejvýhodnější je situace pro poplatníka v ČR v případě uplatnění výdajů paušálem. Hlavním důvodem proč má poplatník na Slovensku vyšší základ daně, je ten, že si nemůže uplatnit výdaje paušálem.

Následující tabulka 15 zobrazuje výpočet samotné daně. Pro lepší přehlednost jsou výpočty v obou státech v jedné tabulce. I nadále je zachováno rozdělení v ČR na dvě

situace, kdy v jedné jsou výdaje uplatněny paušálem a v druhé v prokazatelné výši na zajištění a udržení příjmů.

Tabulka 15: VÝPOČET DANĚ V ČR A V SR

	ČR v Kč		SR
	výdaje paušálem	skutečné výdaje	
Základ daně	228 000 Kč	308 000 Kč	11 913,36 €
Nezdanitelná část ZD	- 2 400 Kč	- 2 400 Kč	- 6 015,51 €
1. na poplatníka	x		5 777,24 €
2. na důchodové pojištění	2 400 Kč	2 400 Kč	238,27 €
ZD po nezdanit. částech	225 600 Kč	305 600 Kč	5 897,85 €
Daň	33 840 Kč	45 840 Kč	1 120,59 €
Sleva na poplatníka	- 24 840 Kč	- 24 840 Kč	x
Daň po slevě	9 000 Kč	21 000 Kč	x
Dítě	- 8 936 Kč	- 8 936 Kč	170,52 €
1. květen - červen	x	x	42,06 €
2. červenec - prosinec	x	x	128,46 €
Daňová povinnost	64 Kč	12 064 Kč	950,07 €
			26 316,98 Kč
Daňové zatížení	0,03%	3,92%	7,97%

Zdroj: vlastní zpracování, 2014

V případě **české legislativy** si poplatník u důchodového spoření spoří 14 400 Kč za rok, tuto částku podle zákona musíme snížit o 12 000 Kč, z toho vznikne částka 2 400 Kč, kterou si lze uznat jako nezdanitelnou část ZD. Celkově si poplatník na spoření může uznat částku maximálně 12 000 Kč. V případě **slovenské legislativy** si na důchodové spoření může uplatnit částku ve výši maximálně 2 % ze základu daně (238,27 Eur). Poplatník si na důchodovém spoření zaplatil 519,84 Eur za celé zdaňovací období, takto má ZD vyšší než 100 násobek životního minima, proto je jeho nezdanitelná část na poplatníka ve výši 5 777,24 Eur.⁹

Dalším rozdílem ve výpočtu daně je uznání slevy na poplatníka v případě zdanění příjmů v **ČR**. Následně je odečteno daňové zvýhodnění na dítě v poměrné výši. V **SR** je stanoven bonus na dítě vždy jinou sazbou od ledna do června (21,03 Eur/měsíc) a další sazbou od července do prosince (21,41 Eur/měsíc). Proto je výpočet bonusu v tabulce

⁹ Částka se spočítá jako $44,2 \cdot \text{životní minimum} = 8\,755,58 - \frac{1}{4} \text{ ZD poplatníka} = 5\,777,24 \text{ Eur}$

15 rozdělen na dvě části. Oproti ČR, neumožňuje slovenská legislativa si odečíst slevu na poplatníka, protože ta již byla odečtena jako nezdanitelná část ZD.

Z příkladu je patrné, že poplatník v SR má opět nejvyšší daňové zatížení. Nejnižší zatížení má naopak poplatník v ČR, který využívá stanovení výdajů paušální částkou. Mezi těmito dvěma poplatníky je rozdíl daňového zatížení o necelých 8 %. Je to dáno především chybějící slevou na poplatníka a nižším bonusem na dítě u poplatníka na Slovensku. Bonus je nižší téměř o polovinu.

6.3.3. Zdanění příjmů ze závislé a samostatné činnosti

V následujícím zadání vystupuje pan Smutný, který pracoval jako OSVČ v období od ledna do srpna a od září do konce zdaňovacího období byl zaměstnán. V případě OSVČ byl jeho měsíční příjem ve výši 50 000 Kč (1805,05 Eur). Pracoval jako zemědělec a výdaje si uplatňoval paušálem. Posléze, když zaměstnanec pracoval u zemědělského družstva, byla jeho měsíční hrubá mzda ve výši 28 000 Kč (1 010,83 Eur). Po celé zdaňovací období si platil na dobrovolné důchodové pojištění 300 Kč (10,83 Eur) měsíčně. V měsíci prosinci mu pak byly vyplaceny úroky z vkladů na vkladní knížce ve výši 1 400 Kč (50,54 Eur).

Tabulka 16: STANOVENÍ ZÁKLADU DANĚ V ČR

Druh příjmu		Příjmy	Výdaje		Dílčí ZD
			v %	v Kč	
Příjmy ze samostatné činnosti	§7	400 000 Kč	80	320 000	80 000 Kč
Příjmy ze závislé činnosti	§6	112 000 Kč	x	x	150 080 Kč
Příjmy z kapitálového majetku	§8	1 400 Kč	x	x	1 400,00 Kč
Celkový ZD					230 080,00 Kč

Zdroj: vlastní zpracování, 2014

Tabulka 16 zobrazuje stanovení dílčích základů daně v ČR. Měsíční hrubá mzda je vynásobena 4 měsíci a příjem ze samostatné činnosti je vynásoben 8 měsíci. Výdaje paušálem jsou ve výši 80 %, protože se jedná o zemědělskou činnost. V případě příjmů ze závislé činnosti je příjem zvýšen o zdravotní a sociální pojištění placené zaměstnavatelem. Pokud se jedná o příjmy z kapitálového majetku, ty jsou součástí celkového základu daně, ale nejsou sníženy o žádné náklady. Následuje stanovení základů daně v SR.

Tabulka 17: STANOVENÍ ZÁKLADU DANĚ V SR

Druh příjmu		Příjmy	Výdaje	Dílčí ZD
Příjmy ze samostatné činnosti	§6	8 680,40 €	5 020,00 €	3 660,40 €
Příjmy ze závislé činnosti	§5	4 043,32 €	x	3 663,25 €
Příjmy z kapitálového majetku	§7	50,54 €	x	50,54 €
Celkový ZD				7 323,65 €
				202 865,05 Kč

Zdroj: vlastní zpracování, 2014

Protože poplatníkům ZD u příjmů ze samostatné činnosti je vyšší než 5 040 Eur/ročně, je poplatník povinen uznat náklady v prokazatelné výši, tedy ve výši (5 020 Eur). U příjmů ze závislé činnosti jsou příjmy sníženy o zaplacené pojistné ve výši 9,4 % ze ZD. U příjmů z kapitálového majetku nastává jiná situace než v ČR, protože tyto příjmy jsou zdaněny zvláštní sazbou daně dle § 43 ZDP.

Tabulka 18: VÝPOČET DAŇOVÉ POVINNOSTI

	ČR	SR
Základ daně	230 080 Kč	7 273,11 €
Nezdanitelná část ZD	- 3 600 Kč	- 7 067,26 €
1. na poplatníka	x	6 937,30 €
2. na důchodové pojištění	3 600 Kč	129,96 €
ZD po nezdanit. částech	226 480 Kč	205,85 €
Daň	33 972 Kč	39,11 €
Sleva na poplatníka	24 840 Kč	x
Daň po slevě	9 132 Kč	x
Daň z kapitálového majetku	x	21,73 €
Daňová povinnost	9 132 Kč	60,84 €
		1 685,36 Kč
Daňové zatížení	3,97%	0,14%

Zdroj: vlastní zpracování, 2014

Tabulka 18 zobrazuje výpočet daně. Pokud se podíváme na výpočet daně v ČR, tak jako nezdanitelná část ZD zde vystupuje důchodové pojištění. Následně je stanoven ZD, ze kterého je spočítána 15 % daň, od které je odečtena sleva na poplatníka.

Z hlediska **slovenského zdanění** se do nezdanitelné části základu daně počítá sleva na poplatníka a také důchodové pojištění, které je uplatněno v plné výši. Následuje spočítání 19 % daně. Daň z kapitálového majetku je stanovena jako 43 % ze ZD kapitálového majetku. Pokud porovnáme zdanění v ČR a v SR, je zde vidět, že poplatník v SR zaplatí na daních méně, a to o 7446,64 Kč. Je to dáno především nižším ZD po odečtení nezdanitelných částí. Poplatník v SR si zde uplatňuje slevu na poplatníka, která je ve výši 192 163,21 Kč. V porovnání celkového daňového zatížení je na tom tedy lépe poplatník v SR, a to téměř o 4 procentní body.

6.3.4. Zdanění příjmů právnických osob

NATURE, s. r. o. je fiktivní firma, která bude mít v příkladu 2 sídla. Pro účely české legislativy je to v obci Čeňkova Pila na Šumavě a pro účely slovenské legislativy je sídlo v Tatranské Lomnici. Tato společnost se zabývá těžbou, zpracováváním a následním prodejem dřeva. Firma má 50 zaměstnanců, z toho je jeden pracovník (skladník) s lehkým zdravotním postižením. Společnost poskytla za zdaňovací období dar ve výši 50 000 Kč (1 085,05 Eur) na odstranění živelné pohromy. Výsledek hospodaření před zdaněním je ve výši 38 mil. Kč (1 371 842 Eur). V nákladech společnosti jsou zahrnuty výdaje na reprezentaci v částce 10 000 Kč (361,01 Eur).

Tabulka 19: ZDANĚNÍ PŘÍJMŮ PRÁVNICKÝCH OSOB V ČR

Výsledek hospodaření před zdaněním	38 000 000 Kč
Daňově neuznatelné náklady	10 000 Kč
Výsledek hospodaření před zdaněním po "očistění"	38 010 000 Kč
Odčitatelné položky - dar	- 50 000 Kč
Upravený základ daně	37 960 000 Kč
Daň 19%	7 212 400 Kč
Slevy na dani - postižený pracovník	- 18 000 Kč
Daňová povinnost	7 212 400 Kč
Daňové zatížení	18,98%

Zdroj: vlastní zpracování, 2014

V tabulce 19 je zobrazen výpočet daně u subjektu, který má sídlo na území **ČR**. Výsledek hospodaření je nejprve upraven o neoprávněné náklady (výdaje na reprezentaci) v hodnotě 10 000 Kč. Po tomto kroku jsou odečteny odčitatelné položky, které jsou v příkladě představeny darem na odstranění živelné pohromy. Dar je odečten

do výše maximálně 10 % ze základu daně, tedy až do částky 3 801 000 Kč. Z upraveného základu daně se vynásobením získá 19 % daň. Od této daně si společnost odečte slevu na zdravotně postiženého pracovníka ve výši 18 000 Kč. Po odečtení slevy je vyčíslena daňová povinnost.

V následující tabulce je vyčíslen výpočet daně v případě sídla společnosti na **Slovensku**. K výsledku hospodaření se nejprve přičtou připočitatelné položky, které jsou v příkladě představovány ve formě nákladů na reprezentaci. Následný základ daně se zaokrouhluje na eurocenty dolů. Protože v SR neexistuje možnost uplatnit si slevu na poskytnutý dar ani možnost využití slevy na postiženého zaměstnance, vypočte se již výsledná 22 % daň.

Tabulka 20: ZDANĚNÍ PŘÍJMŮ PRÁVNICKÝCH OSOB V SR

Výsledek hospodaření před zdaněním	1 371 842,00 €
Připočitatelná položka - náklady na reprezentaci	361,01 €
Upravený základ daně - zaokrouhlený na eurocenty dolů	1 372 203,01 €
Daň 22%	301 884,66 €
Daňová povinnost	301 884,66 €
	8 362 205,08 Kč
Daňové zatížení	22,01%

Zdroj: vlastní zpracování, 2014

Po porovnání těchto dvou situací je na tom společnost lépe v případě podnikání na území ČR. Její daňová povinnost je zde o 1 149 805,08 Kč nižší. To je dáno neexistencí slevy na postiženého zaměstnance, vyšší sazbou daně a nemožností uplatnění daru. Daňové zatížení je v SR vyšší o 3 procentní body.

7. Závěr

Po provedení komparace důchodových daní v České a Slovenské republice lze identifikovat společné znaky obou daňových úprav, které vyplývají ze situace, kdy tyto státy tvořily v létech 1918 – 1992 jeden celek, tudíž měly společný daňový systém, ze kterého se po rozpadu společné republiky vycházelo.

Při komparaci uspořádání paragrafů lze spatřovat obdobné členění. Pro samotnou orientaci v zákoně je lépe rozčleněn zákon slovenský, kde první část tvoří všeobecná ustanovení platná jak pro daň z příjmů fyzických, tak právnických osob. V této části je například stanoven poplatník daně nebo všeobecné stanovení základu daně. Následuje část týkající se pouze fyzických osob, konkrétně pak stanovení předmětu a základu daně, dále jednotlivých druhů příjmů a nakonec příjmů osvobozených od daně. Obdobným způsobem je tomu i u právnických osob. Čtvrtá část je věnována společným ustanovením, kde je stanovena například sazba obou daní, rezervy a opravné položky či daňové výdaje. Poslední část je rozdělena opět zvlášť na fyzické a právnické osoby a věnuje se placení daně, daňovému přiznání či zaokrouhlování. Toto rozčlenění je přehlednější a také srozumitelnější. Je to dáno i tím, že český zákon o daních z příjmů je obsáhlejší než ten slovenský.

Mezi společné znaky obou zákonů o dani z příjmů fyzických osob patří především vymezení poplatníka, osvobození od daně či předmět daně. Stanovení základu daně u jednotlivých druhů příjmů se ale liší. Největší rozdíl je u stanovení základu daně u příjmů ze závislé činnosti, kde se v České republice pojistné přičítá, ale ve Slovenské republice se toto pojištění odečítá. U ostatních druhů příjmů jsou rozdíly spíše v částce, kterou je možné si uplatnit jako výdaj. Poplatník na Slovensku si může uplatnit jiné odčitatelné položky oproti tomu v České republice. Dalším významným rozdílem obou úprav jsou slevy na dani, které si uplatňuje pouze český poplatník. Slovenský daňový poplatník si místo nich uplatňuje nezdanitelnou část základu daně na poplatníka, ale v mnohem vyšší částce, než je sleva na poplatníka v České republice.

U daně z příjmů právnických osob je možné spatřovat řadu podobných rysů. Výsledek hospodaření je nejprve upraven o odčitatelné a připočitatelné položky, následně je stanovena daň. Právnická osoba, která se řídí slovenským zákonem, si však opět

nemůže uplatnit slevy na dani, v České republice to však lze, například sleva na postiženého pracovníka.

Z celkového pohledu této práce je patrné, že zákon o dani z příjmů je v České republice složitější než ve Slovenské republice. Příjem slovenského poplatníka daně z příjmů fyzických osob je však více daňově zatížen než příjem poplatníka v České republice. Situace je způsobena velkým množstvím nezdanitelných položek v české legislativě, kterými jsou například dary či příspěvky na soukromé životní pojištění. Dalším důvodem nižší daňové povinnosti je možnost snížení o základní slevu (na poplatníka) a slevu na manžela u českého poplatníka. Tyto slevy sníží daň o podstatnou částku. U slovenského poplatníka je sleva odečtena již od základu daně, ale ve vyšší částce. Z pohledu daně z příjmů právnických osob lze říci, že daňové zatížení je opět vyšší ve Slovenské než v České republice.

V případě českého daňového systému by bylo vhodné snížit procento výdajů, které je možné si uplatnit paušálem, protože Česká republika se tak připravuje o část příjmů, které by mohly plynout do státního rozpočtu. Naopak by bylo vhodné uznat výdaje na reprezentaci jako daňově uznatelný náklad, především z důvodu navazování nových vztahů s obchodními partnery. Výdaje na reprezentaci by měly mít určitý limit, který by je omezoval, především kvůli jejich zneužití. Toto opatření lze zavést jak v české, tak ve slovenské daňové úpravě. Poslední opatření se týká českých daňových zákonů, a tím je jeho transparentnost. V České republice jsou zákony mnohdy psány obsáhle a nesrozumitelně. Oproti tomu slovenské zákony jsou psány mnohem srozumitelněji a odpadá tedy možnost vysvětlit si jednotlivé poznatky více způsoby.

Seznam tabulek

Tabulka 1: VÝVOJ DANÍ NA ÚZEMÍ ČESKÉ A SLOVENSKÉ REPUBLIKY	10
Tabulka 2: ZDRAVOTNÍ A SOCIÁLNÍ POJIŠTĚNÍ V ČR V %.....	18
Tabulka 3: PAUŠÁLNÍ VÝDAJE	20
Tabulka 4: SLEVY NA DANÍ.....	23
Tabulka 5: SOCIÁLNÍ POJIŠTĚNÍ V SR V %	32
Tabulka 6: ZDRAVOTNÍ POJIŠTĚNÍ V SR V %.....	32
Tabulka 7: KOMPARACE SAZEB ZDRAV. A SOC. POJIŠTĚNÍ V %	41
Tabulka 8: VÝŠE DAŇOVÉHO BONUSU NEBOLI DAŇOVÉHO ZVÝHODNĚNÍ	44
Tabulka 9: ZDANĚNÍ PŘÍJMŮ ZE ZÁVISLÉ ČINNOSTI V ČR.....	47
Tabulka 10: ODVODY U PŘÍJMŮ ZE ZÁVISLE ČINNOSTI V ČR	48
Tabulka 11: ZDANĚNÍ PŘÍJMŮ ZE ZÁVISLÉ ČINNOSTI V SR	49
Tabulka 12: ODVODY ZE ZÁVISLÉ ČINNOSTI V SR.....	50
Tabulka 13: STANOVENÍ ZÁKLADU DANĚ V ČR.....	51
Tabulka 14: STANOVENÍ ZÁKLADU DANĚ V SR	52
Tabulka 15: VÝPOČET DANĚ V ČR A V SR.....	53
Tabulka 16: STANOVENÍ ZÁKLADU DANĚ V ČR.....	54
Tabulka 17: STANOVENÍ ZÁKLADU DANĚ V SR	55
Tabulka 18: VÝPOČET DAŇOVÉ POVINNOSTI.....	55
Tabulka 19: ZDANĚNÍ PŘÍJMŮ PRÁVNICKÝCH OSOB V ČR	56
Tabulka 20: ZDANĚNÍ PŘÍJMŮ PRÁVNICKÝCH OSOB V SR.....	57

Seznam obrázků

Obrázek 1: DAŇOVÁ SOUSTAVA ČSR V ROCE 1928	9
Obrázek 2: DAŇOVÁ SOUSTAVA ČESKÉ REPUBLIKY	15
Obrázek 3: PŘÍJMY VEŘEJNÝCH ROZPOČTŮ ČESKÉ REPUBLIKY V ROCE 2012	16
Obrázek 4: PROCENTNÍ PODÍL JEDNOLIVÝCH DANÍ NA PŘÍJMU DO STÁTNÍHO ROZPOČTU ČESKÉ REPUBLIKY K 31. 12. 2012	17
Obrázek 8: VÝPOČET DAŇOVÉ POVINNOSTI U DZPFO	25
Obrázek 9: VÝVOJ SAZBY DANĚ Z PŘÍJMŮ PŘÁVNICKÝCH OSOB V LETECH 1993-2014	26
Obrázek 10: VÝPOČET DAŇOVÉ POVINNOSTI DZPPO	28
Obrázek 5: DAŇOVÁ SOUSTAVA SLOVENSKÉ REPUBLIKY	30
Obrázek 6: PŘÍJMY VEŘEJNÝCH ROZPOČTŮ SLOVENSKÉ RREPUBLIKY V ROCE 2012.....	31
Obrázek 7: PROCENTNÍ PODÍL JEDNOLIVÝCH DANÍ NA PŘÍJMU DO STÁTNÍHO ROZPOČTU SLOVENSKÉ REPUBLIKY K 31. 12. 2012.....	31
Obrázek 11: VÝPOČET NEZDANITELNÉ ČÁSTI DANĚ	35
Obrázek 12: VÝVOJ SAZBY DANĚ Z PŘÍJMŮ PRAVNICKÝCH OSOB V LETECH 1993-2014	38

Seznam použitých zkratk

ČSR	Československá republika
ČR	Česká republika
SR	Slovenská republika
EU	Evropská unie
OECD	Organizace pro ekonomickou spolupráci a rozvoj
DZPFO	Daň z příjmů fyzických osob
DZPPO	Daň z příjmů právnických osob
OSVČ	Osoba samostatně výdělečně činná
FO	Fyzická osoba
PO	Právnická osoba
ZDP	Zákon o dani z příjmů
ŽM	Životní minimum

Seznam použitých zdrojů

- [1] *Daňové zákony 2013: Všetky daňové zákony v plnom znení platné v roku 2013.* Bratislava : Perex, 2013. ISBN 9661335401118.
- [2] KŘEMEN, Bedřich. *100 legálních daňových triků 2012.* Praha : ESAP, s. r. o., 2012. ISBN: 978-80-260-0294-9.
- [3] KUBÁTOVÁ, Květa. *Daňová teorie a politika.* 4., aktualiz. vyd. Praha : ASPI, 2006. ISBN 80-735-7205-2.
- [4] KUBÁTOVÁ, Květa. *Moderní průvodce daňovým systémem: s praktickou aplikací.* Vyd. 1, Praha: Grada 1994. ISBN 80-716-9020-1.
- [5] KUBÁTOVÁ, Květa. *Podnikatelské prostředí v EU z hlediska veřejných financí.* Bratislava : EUROKÓDEX, s. r. o., 2012. ISBN: 978-89447-91-6.
- [6] LÁCHOVÁ, Lenka. *Daňové systémy v globálním světě. Vyd. 1. .* Praha: ASPI 2007. ISBN 978-80-7357-320-1.
- [7] MARKOVÁ, Hana. *Daňové zákony: úplná znění platná k 1.1.2013.* Praha : Grada, 2013. ISBN 978-80-247-3206-0.
- [8] NERUDOVÁ, Danuše. *Harmonizace daňových systémů zemí Evropské unie.* Praha : ASPI, 2005. ISBN 80-735-7142-0.
- [9] PAVLÁSEK, Vlastimil a HEJDUKOVÁ, Pavlína. *Veřejné finance a daně v České republice.* Plzeň : NAVA, 2010. ISBN: 978-80-7211-360-6.
- [10] PAVLÁSEK, Vlastimil, KUNEŠOVÁ, Hana a HEJDUKOVÁ, Pavlína. *Veřejné finance a daně.* Plzeň : NAVA, 2009. ISBN: 978-80-7211-329-3.
- [11] SMITH, Adam. *Pojednání o podstatě a původu bohatství národů. Nové přeprac. vyd. opatřené margináliemi.* Praha : Liberální institut, 2001. ISBN 80-863-8915-4.
- [12] ŠIROKÝ, Jan. *Daně v Evropské unii: daňové systémy všech 27 členských států EU, legislativní základy daňové harmonizace v EU se základními judikáty SD EU, včetně zapracování Lisabonské smlouvy a novelizací směrnice 2006/112/ES.* 5. aktualiz. vyd. Praha : Linde, 2012. ISBN 978-80-7201-881-9.
- [13] ŠIROKÝ, Jan. *Daňové teorie: s praktickou aplikací.* Vyd. 1, Praha : C. H. Beck, 2003. ISBN 80-717-9413-9.
- [14] VANČUROVÁ, Alena; LÁCHOVÁ, Lenka. *Daňový systém ČR 2012.* 11. aktualiz. vyd. Praha : 1. VOX, 2012. ISBN 978-80-87480-05-2.
- [15] VERMEEND, Willem, F PLOEG a Jan Willem TIMMER. *Taxes and the economy: a survey of the impact of taxes on growth, employment, investment, consumption and the environment.* Cheltenham: : Edward Elgar, 2008. ISBN 978-1-84720-115-7.

- [16] Daňové definice. [Online] [Citace: 07. 10 2013.] Dostupné z: <http://www.berne.cz/dane/danove-definice/>.
- [17] Daňové zaťaženie práce na Slovensku. [Online] [Citace: 16. 10 2013.] Dostupné z: <https://www.finance.gov.sk/Default.aspx?CatID=7932>.
- [18] *Finance.sk*. [Online] [Citace: 10. 2 2014.] <http://www.finance.sk/dane/informacie/zamestnanecka-premia/co-je-zam-premia/>.
- [19] Ministerstvo financií Slovenskej republiky- Konceptia danovej reformy v rokoch 2004-2006. [Online] [Citace: 04. 10 2013.] Dostupné z: <http://www.finance.gov.sk/Default.aspx?CatID=3995>.
- [20] Platenie poistného. *Všeobecná zdravotná poisťovna*. [Online] [Citace: 16. 01 2014.] <http://www.vsyp.sk/platitelia/platenie-poistneho/zamestnanec/>.
- [21] Tabuľka platenia poistného od 1. januára 2013. *SOCIÁLNA POISŤOVNA*. [Online] [Citace: 16. 01 2014.] <http://www.socpoist.sk/tabulka-platenia-poistneho-od-1-januara-2013-wta/56200s>.
- [22] Tax rate. *INVESTOPEDIA*. [Online] [Citace: 14. 2 2014.] <http://www.investopedia.com/terms/t/taxrate.asp>.
- [23] *Trend.sk*. [Online] [Citace: 9. 2 2014.] <http://podnikanie.etrend.sk/podnikanie-firemne-financie/rok-2014-12-najvacsich-zmien-pre-podnikatelov.html>.
- [24] VANČUROVÁ, Alena. Daňové reformy ČR. [Online] [Citace: 16. 10 2013.] Dostupné z: <http://www.kdpcr.cz/Data/files/pdf/vancurova.pdf>.
- [25] Verejné zdravotné poistenie. *ZDRAVIE.SK*. [Online] [Citace: 14. 2 2014.] <http://www.zdravie.sk/clanok/31881/verejne-zdravotne-poistenie>.
- [26] *Vzestupy a propady československé koruny-Historie československých měnových poměrů 1918-1992*. Praha : Oeconomica, 2003. ISBN:80-245-0497-9.

Abstrakt

ZROSTLÍKOVÁ, Veronika. *Zdanění příjmů FO a PO v České republice a ve Slovenské republice*. Bakalářská práce. Plzeň: Fakulta ekonomická Západočeské univerzity v Plzni, 64 s., 2014

Klíčová slova: daň, daň z příjmů fyzických osob, daň z příjmů právnických osob, daňový systém, daňový subjekt, komparace

Předložená bakalářská práce popisuje zdanění příjmů fyzických a právnických osob v České a Slovenské republice, přičemž hlavním cílem je provedení komparace u tohoto typu zdanění obou států. V práci jsou nejprve vymezena teoretická východiska daňové problematiky, kdy je provedena deskripce daňových systémů v obou státech a následné obeznámení se základními daňovými pojmy. Získané poznatky jsou aplikovány na případových studiích, které demonstrují komparaci daňového zatížení v obou státech. Případové studie zkoumají daňové zatížení jak právnických, tak fyzických osob. V závěru práce jsou zdůrazněny nejpodstatnější rozdíly mezi zdaněním příjmů v obou státech a následná doporučení pro daňové systémy.

Abstract

ZROSTLÍKOVÁ, Veronika. *The Taxation of Individual and Corporate Incomes in the Czech republic and in the Slovak republic*. Bachelor thesis. Pilsen: Faculty of Economics University of West Bohemia in Pilsen, 64 s., 2014

Keywords: the tax, the individual income tax, the corporate income tax, the taxation system, the taxation subject, the comparison

This bachelor thesis describes the taxation of the individual and the corporate incomes in the Czech Republic and Slovakia whereas the aim of this thesis is to compare the above mentioned taxes. At first, the theory of taxation issues is defined followed by the description of taxation systems in both of the countries. Moreover, the basic taxation terms are introduced. The results are applied to the case studies which demonstrate the comparison of the tax burden in each of the states. The case studies represent situations in which the taxation subjects are the individual and the corporate person. The last part of the thesis deals with the most important differences between the taxation of the individual and the corporate income in each of the states and is followed by possible recommendations for the taxation systems.